Förvaltnings AB
Providentia

Postadress: Box 16174, S-103 24 STOCKHOLM
Besöksadress: Arsenalsgatan 8C
Telefon: 08/23 37 90
Telex: 17990 INVEST S

Produktion: KEF AB, Kreativ information AB 1986

PROVI
PROVID
PROVIDE
PROVIDEN
PROVIDENT
PROVIDENTI
PROVIDENTIA
ROVIDENTIA
OVIDENTIA
VIDENTIA
IDENTIA

Providentia

Årsredovisning 1986

Innehåll

1986 i korthet. 10 år i sammandrag ____ 3
Providentiaaktien ____ 4
Investeringsfilosofi och långsiktig inriktning ____ 6
Verksamheten i Providentiagruppen ____ 8
Konjunktur- och börsöversikt ____ 10
Aktieförvaltning ____ 14
Värdepappershandel ____ 17
Finansverksamhet ____ 19
Övrig verksamhet ____ 22
Förvaltningsberättelse ____ 25
Resultaträkning – Moderbolaget ____ 26
Balansräkning – Moderbolaget ____ 27
Resultaträkning – Providentiagruppen ____ 28
Balansräkning – Providentiagruppen ____ 29
Finansieringsanalyser ____ 30
Börsportföljens profil ____ 31
Aktier – Moderbolaget ____ 32
Bokslutskommentarer ____ 34
Revisionsberättelse ____ 35
Providentiagruppens juridiska organisation ____ 36
Styrelse och VD i dotter- och intressebolag ____ 37
Styrelse och revisorer ____ 38

Förvaltnings AB Providentia

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålles måndagen den 27 april 1987 kl. 16.30 i Skandinaviska Enskilda Banken, Kungsträdgårdsgatan 8, Stockholm.

För att äga rätt till deltagande i förhandlingarna på stämman skall aktieägare dels vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken senast torsdagen den 16 april 1987, dels anmäla sig senast onsdagen den 22 april 1987 kl. 15.00 till styrelsen under adress:
Förvaltnings AB Providentia,
Box 16174, 103 24 Stockholm
eller per telefon 08/23 37 90.

Aktieägare, som genom banks notariatavdelning eller enskild fondhandlare låtit förvaltarregistrera sina aktier, måste för att kunna utöva rösträtt på bolagsstämman tillfälligt inregistrera aktierna i eget namn. Sådan inregistrering skall vara verkställd senast torsdagen den 16 april 1987.

Utdelning

Som avstämningdag föreslås torsdagen den 30 april 1987. Om bolagsstämman beslutar i enlighet med förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas genom VPCs försorg fredagen den 8 maj 1987.

Informationstillfällen

Förvaltnings AB Providentia lämnar under 1987 följande information:

Bokslutskommuniké – 17 februari
Årsredovisning – början av april
Bolagsstämmokommuniké – 27 april
Delårsrapport – oktober

Förvaltnings AB Providentia

1986 i korthet

- Moderbolagets mottagna utdelningar, inklusive värdet på erhållna inköpsrätter, ökade med 12% till 164 Mkr.
- Värdet av moderbolagets börsportfölj uppgick 1986–12–31 till 6.890 Mkr jämfört med 4.299 Mkr vid ingången av året. Ökningen justerad för köp och försäljningar var 51%, vilket motsvarar ökningen i Affärsvärldens generalindex.
- Providentiagruppens substansvärde var vid årets utgång 7.318 Mkr, vilket motsvarar en ökning under året med 49%.
- Utdelningen för 1986 föreslås bli höjd till 4:50 kr per aktie (4:00). Under den senaste tioårsperioden skulle därmed Providentias utdelningstillväxt bli 15,6% per år.
- Under året sålde Patricia 4,5 miljoner aktier i Atlas Copco och 4,8 miljoner aktier i STORA efter att först själv köpt tillbaka optioner utställda i nämnda bolag. Effekterna blev såväl en reavinst som sänkta räntekostnader i Patricia.
- Försäljningslikviden från Patricias utförsäljningar utnyttjades för inköp av 1.056 Mkr nominellt av Providentias eget obligationslån. Av den ursprungliga skulden återstår nu 384 Mkr.
- Under året öppnade Providentias dotterbolag i USA ett kontor i Hong Kong, som bedriver värdepappershandel och corporate finance-verksamhet inriktad på svenska företag i Sydostasien.

10 år i sammandrag

Mkr	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984	1985	**1986**
Mottagna utdelningar										
dotterbolag	1,2	1,9	1,2	1,1	1,4	7,1	2,4	3,5	3,7	**7,5**
övriga bolag	39,9	42,8	48,4	59,7	66,0	79,0	95,1	99,0	113,7	**156,6**
Värdet av erhållna inköpsrätter	–	–	–	–	–	–	21,7	2,7	29,2	**–**
	41,1	44,7	49,6	60,8	67,4	86,1	119,2	105,2	146,6	**164,1**
Realisationsvinster på sålda värdepapper	25,2	7,9	8,1	60,0	82,6	126,6	506,2	510,9	140,4	**259,4**
Räntenetto	5,6	2,6	1,6	2,7	−2,2	−2,4	6,8	−20,3	−103,0	**-53,7**
Årets vinst	52,1	60,6	61,7	128,3	135,4	198,3	570,3	586,3	203,9	**384,3**
Balansomslutning	327,5	377,0	375,8	465,2	557,8	736,9	1.311,6	3.744,2	3.744,7	**3.462,9**
Eget kapital										
Aktiekapital	180,0	180,0	270,0	270,0	270,0	360,0	360,0	720,0	720,0	**720,0**
Övrigt eget kapital	142,3	168,7	102,6	189,1	275,8	330,1	832,0	957,5	1.060,6	**1.329,8**
	322,3	348,7	372,6	459,1	545,8	690,1	1.192,0	1.677,5	1.780,6	**2.049,8**
Aktiedata 1986-12-31										
Aktiekurs per 31/12[1, 2]	19:–	26:–	22:–	27:–	42:–	66:–	104:–	103:–	121:–	**185:–**
Aktiekurs per 31/12[3]								88:–	119:–	**175:–**
Beräknat substansvärde per aktie[1]	30:–	34:–	32:–	40:–	64:–	91:–	154:–	139:–	170:–	**254:–**
Kurs/ber. substansvärde[2]	62%	76%	72%	68%	65%	73%	67%	74%	71%	**73%**
Kurs/ber. substansvärde[3]								63%	70%	**69%**
Utdelning[1]	1:18	1:32	1:46	1:69	1:88	2:38	3:50	3:50	4:00	**4:50**[4]

1. Justerat för emissioner och split 2. A bundna 3. B fria 4. Föreslagen

Providentiaaktien

Aktieägarstatistik 1986-12-31 enligt VPC*

Storleksklass	Antal aktieägare	Totalt antal aktier	Totalt antal aktier i % av aktiekapitalet
1– 500	10.364	2.138.573	7,4
501– 5.000	3.588	4.820.576	16,7
5.001– 50.000	307	3.812.806	13,2
50.001–100.000	15	1.172.409	4,1
100.001–700.000	11	2.523.318	8,8
700.001–	6	14.332.318	49,8
	14.291	28.800.000	100,0

*Förvaltarregistrerade innehav per 1986-09-25

Aktiestatistik 1986-12-31

Aktiekapital		720.000.000:–
Nominellt värde		25:–
Antal aktier		28.800.000
varav A bundna	(1 röst)	20.448.001
A fria	(1 röst)	4.751.999
B fria	(1/10 röst)	3.600.000

De tio största aktieägarna per 1986-12-31

	% av aktie-kapitalet	% av rösterna
Knut & Alice Wallenbergs Stiftelse	22,2	25,0
TEK Forss AB[1) 2)]	8,9	10,1
Trygg-Hansa	5,6	5,1
Stockholms Enskilda Banks Pensionsstiftelse i SEB	4,4	4,3
Skandia	4,7	4,0
SPP och AMF	4,1	3,9
Cumberland Inc., Barbados[1)]	2,2	2,5
Marcus och Amalia Wallenbergs Minnesfond[1)]	2,2	2,2
Gustafssons Kontorsservice AB[1) 2)]	1,8	1,9
Skandinaviska Bankens Pensionsstiftelse	1,5	1,6

1) Förvaltarregistrerat innehav per 1986-09-25.
2) Enligt nedflaggning 1987-01-19 innehar TEK Forss AB och Gustafssons Kontorsservice AB tillsammans 5,7% av aktiekapitalet och 6,4% av röstetalet.

Värdering av investmentbolag

Det vanligaste sättet att värdera investmentbolag som Providentia är att beräkna bolagets substansvärde (tillgångarna till marknadsvärde efter avdrag för skulder). Vid utgången av 1986 hade Providentia ett substansvärde på 7.318 Mkr motsvarande 254 kr per aktie. På börsen värderades A-aktien i Providentia till 185 kr, alltså 27% lägre. Denna skillnad, investmentbolagsrabatten, har varit ca 30% i genomsnitt de senaste fem åren.

Investmentbolagsrabatten sammanhänger främst med den latenta skatten i börsportföljen. I mitten av sextiotalet ändrades reavinstbeskattningen av investmentbolag i negativ riktning, då den eviga beskattningen av realisationsvinster infördes. Nedanstående diagram visar att rabatten på Providentiaaktien uppstod vid denna tidpunkt. Den latenta skatteskulden i Providentias börsportfölj var vid utgången av 1986 ca 15%. Providentias innehav av en rad strategiska poster torde vid en eventuell utförsäljning betinga höga överkurser, som väl uppväger den latenta skatten.

Det hävdas ibland att investmentbolag skulle vara maktinstrument varför en lägre värdering skulle vara motiverad, då investeringsbesluten mindre styrs av aktieägarnas intressen än av makthänsyn. Providentias mål är att maximera avkastningen för sina aktieägare genom att utnyttja sin ägarposition för ett långsiktigt och aktivt agerande. Detta gynnar aktieägarnas intressen. Providentias effektivavkastning (lämnad utdelning jämte värdetillväxt) överstiger också den genomsnittliga på stockholmsbörsen.

Ett investmentbolag åtnjuter skattefrihet på utdelningar om minst 80% av mottagna utdelningar vidareutdelas till aktieägarna. Det innebär att 20% av utdelningarna behålls i bolaget, som genom aktieköp kan öka utdelningsbasen, vilket är en fördel för aktieägarna.

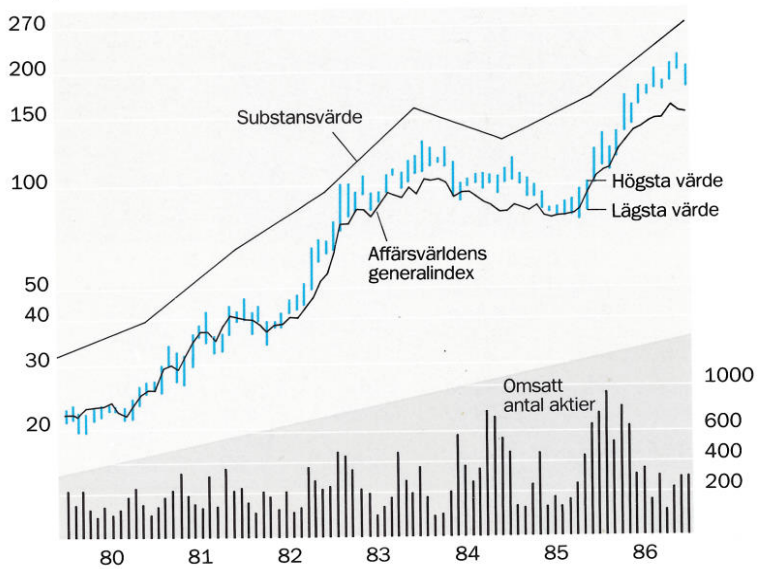
En sammanvägning av dessa faktorer borde rimligtvis leda till slutsatsen att investmentbolagsrabatten är omotiverad eller åtminstone alltför hög.

Den vanligaste metoden att värdera börsaktier torde vara avkastningsvärdering. P/E-talet – priset på aktien i förhållande till vinsten per aktie – är det vanligaste måttet. P/E-talets storlek varierar bl a beroende på vilken bransch företaget är verksamt i; ett högre tal är motiverat bl a för läkemedelsbolag, som ofta har hög avkastning och tillväxt. Verkstadsbolag verksamma på mogna marknader åsätts ofta lägre P/E-tal.

Det är svårt att beräkna avkastningsvärdet av ett investmentbolag, då vinsten härrör från den resultatandel investmentbolaget har i en rad olika företag verksamma i olika branscher ingående i investmentbolagets portfölj. Med hänsyn till Providentias resultatandelar i sådana företag skulle vinsten 1986 per Providentiaaktie uppgå till ca 18,40 kr. Vid användande av portföljens genomsnittliga P/E-tal på 14 erhålles då en motiverad kurs på Providentiaaktien på ca 258 kr.

Avkastningsvärdet blir således högre än substansvärdet och avståndet till den faktiska kursen blir följaktligen ännu större. Det bör emellertid påpekas, att en substansvärdering är mera relevant för ett bolag som Providentia, då substansen domineras av börsportföljen, vars marknadsvärde är lätt att fastställa.

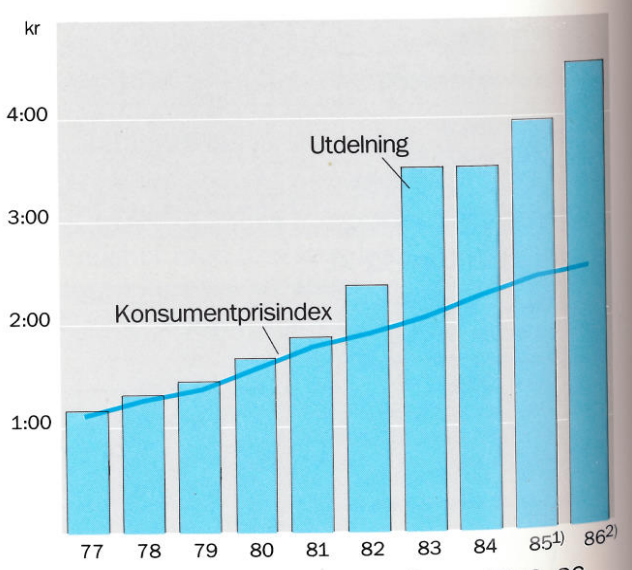
Providentiaaktiens kursutveckling och omsättning på stockholmsbörsen
(Justerat för emissioner och split)

Den genomsnittliga kurstillväxten var 1976-86 ca 23% per år

Källa: Öhman Investkonsult

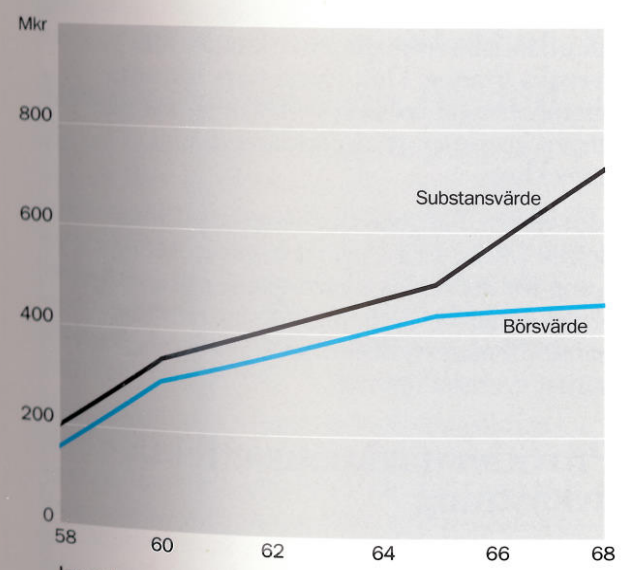
Utdelning per aktie

Providentias årliga utdelningstillväxt var 1976–86 15,6% jämfört med en årlig inflation om ca 9,1%.

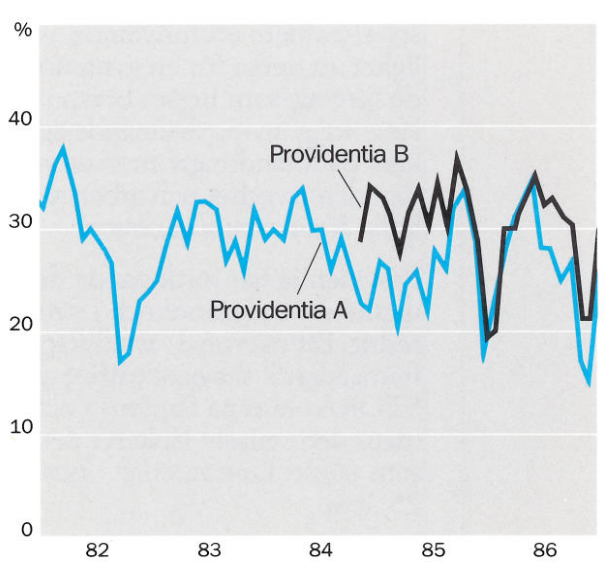
1) Exklusive värdet av 1984 års inköpsrätter till de s k Patricia-obligationerna.
2) Föreslagen utdelning.

Investmentbolagsrabattens uppkomst

Investmentsbolagsrabatten uppstod när reavinstbeskattning för investmentbolagen skärptes 1966.

Investmentbolagsrabatt för Providentia 1982–86

Investmentbolagsrabatten för Providentia har i genomsnitt varit 30% under de senaste fem åren.

Förvaltnings AB Providentia

Investeringsfilosofi och långsiktig inriktning

Mål och investeringsfilosofi

Providentia har som mål att varaktigt ge sina aktieägare en hög totalavkastning. Styrelsen har övertygelsen att detta mål bäst uppnås genom ett *långsiktigt* och *aktivt ägande* i ett *begränsat* antal ledande företag.

Långsiktighet

Flertalet av Providentias större aktieposter har ingått i börsportföljen under lång tid, många ända sedan Providentia grundades för 41 år sedan. Aktieinnehaven har behållits även då företagen kommit in i konjunktursvackor eller fått strukturproblem. Genom Providentias aktiva medverkan till att förändra och förbättra företaget blir avkastningen på börsportföljen långsiktigt högre än om i sådana situationer aktieinnehav avyttras.

Det långsiktiga synsättet hindrar emellertid inte Providentia från att även utnyttja gynnsamma kurslägen för marginella köp och försäljningar i börsportföljen. Omplaceringsaktiviteten har ökat under senare år och har givit gott resultat. Den nya optionsmarknaden ger ytterligare möjligheter att öka avkastningen på börsportföljen.

Aktivt ägande

Providentia eftersträvar genom engagerat styrelsearbete ett inflytande, som ger möjlighet att verka för en gynnsam utveckling i de företag, som ingår i börsportföljen. En långsiktigt ansvarskännande ägare ställer krav på förändringar men erbjuder samtidigt den trygghet och arbetsro, som underlättar förändringsprocessen.

Providentia har fortlöpande deltagit i företagsrekonstruktioner och i strukturrationalisering. Ett exempel är tillskapandet av en framgångsrik skogsindustristruktur. STORAs bud på Papyrus i oktober 1986 utgör den senaste länken i detta arbete, som pågått kontinuerligt under de senaste 25 åren.

Koncentrerad börsportfölj

Ett starkt ägarengagemang fordrar såväl personlig kompetens som en stark ägarposition. Därför är en koncentration av börsportföljen till ett begränsat antal företag nödvändig. Detta är väsentligt också mot bakgrund av Providentias strävan att kunna delta med nyemissionskapital till dessa företag. Under de senaste fem åren har Providentia tillskjutit 408 Mkr till det svenska näringslivet via nyemissioner.

Övriga verksamheter

I Providentias verksamhet ingår, vid sidan av aktieförvaltningen, även värdepappershandel, finansrörelse och annan närliggande verksamhet. Bolaget eftersträvar att ytterligare aktivera dessa områden, då de i olika avseenden utgör ett viktigt stöd för aktieförvaltningen. Providentias kontakter på de finansiella marknaderna och med svenska industriföretag ger vidare goda förutsättningar att deltaga i uppbyggandet av nya företag.

Internationell inriktning

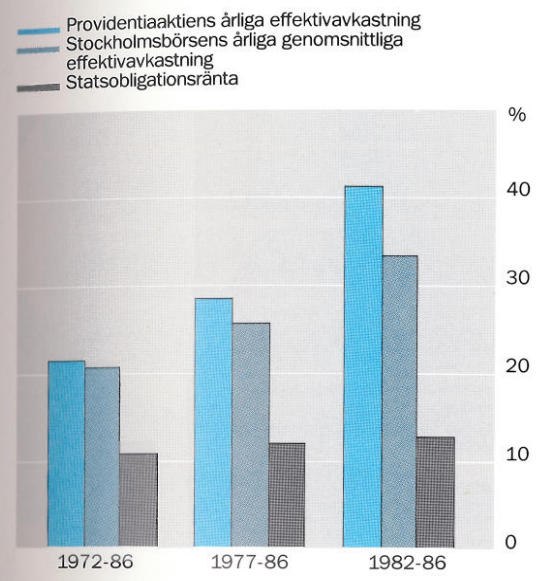
Sedan länge har Providentia ett vittomfattande internationellt kontaktnät med såväl finansiell som industriell inriktning. Dotterbolaget i USA, Providentia, Ltd., som är inriktat på värdepappershandel på främst den amerikanska marknaden, är en viktig länk till internationella kontakter. Den internationella inriktningen blir allt viktigare bl a beroende på den ökade tillgängligheten till utländska riskkapitalmarknader för svenska företag. Den förväntade fortsatta liberaliseringen av den svenska valutaregleringen kommer att accentuera denna utveckling.

Mot denna bakgrund har Investor-Providentia (Asia) Ltd. öppnat kontor i Hong Kong för att bedriva värdepappershandel på bland annat Hong Kong-börsen samt corporate finance-verksamhet i Sydostasien för främst svenska företag.

Providentiaaktiens effektivavkastning

För att utvärdera om bolagets investeringsfilosofi givit ett tillfredsställande resultat kan man studera Providentiaaktiens effektivavkastning, dvs summan av aktiens värdestegring och utdelning. Under de senaste tio åren har Providentias effektivavkastning

Jämförelse mellan effektivavkastningen för Providentiaaktien och stockholmsbörsen

Effektivavkastningen utgörs av summan av aktiens värdestegring och erhållen utdelning. Erhållna utdelningar antas bli återinvesterade i aktier vid respektive års slut. Kurser och utdelningar är justerade för emissioner och split. För beräkning av stockholmsbörsens effektivavkastning har generalindex justerats med genomsnittlig vägd direktavkastning vid varje års slut. Beräkningarna har utförts av Findata.

överstigit stockholmsbörsens med 2,8 procentenheter och även överträffat den genomsnittliga obligationsräntan under samma period med 16,7 procentenheter.

Investmentbolagens framtid

En väl fungerande riskkapitalmarknad kräver ett deltagande av aktörer med olika inställning till sin ägarroll. Skillnader i inställning sammanhänger med att olika placerare har varierande syften med sin verksamhet men också att de arbetar under olika förutsättningar vad gäller t ex tradition, kompetens och resurser.

Skattesystemet missgynnar de långsiktiga investerarna av Providentias typ. Den s k investmentbolagsrabatten gör det i praktiken omöjligt att genomföra nyemissioner i investmentbolag, vilket är en förutsättning för att på sikt behålla en stark ägarposition i de företag som ingår i börsportföljen. Investmentbolagen kommer därför inte i ett längre tidsperspektiv att kunna svara för sin del av riskkapitalförsörjningen till svensk industri. En ytterligare koncentration av investmentbolagens börsportföljer framtvingas.

Investmentbolagsrabatten uppkom då den eviga beskattningen av realisationsvinster på aktier infördes 1966. Det förslag som Kapitalvinstkommittén lade fram 1986 torde inte leda till någon förbättring vad avser investmentsbolagens skattesituation.

Det borde ligga i samhällets intresse att förbättra de skattemässiga förutsättningarna för investmentbolagens verksamhet genom att till exempel ge uppskov med reavinstbeskattning, om återinvestering i aktier sker inom en viss tid. En sådan förändring skulle också effektivisera aktiemarknaden genom att den skattemässiga inlåsningseffekten skulle minska.

Om skattesituationen inte förbättras är det sannolikt att trenden fortsätter med en successiv minskning av antalet investmentbolag. Under 1986 försvann elva investmentbolag. Vid årets utgång återstod 22 bolag. Frågan är då vilken typ av investerare som på sikt övertar rollen som långsiktiga, aktiva och ansvarskännande ägare i svenskt näringsliv.

Verksamheten i Providentiagruppen

Fördelning av Providentias beräknade substansvärde 1986-12-31

	Mkr	kr/aktie
De tio största aktieposterna	5.601	194
Övriga börsnoterade svenska bolag	1.289	45
Övriga tillgångar och skulder	–773	–27
	6.117	212
Övrig aktieförvaltning[1]	83	3
Värdepappershandel[1]	283	10
Finansverksamhet[2]	590	20
Övrig verksamhet[2]	245	9
Substansvärde[3]	7.318	254

1) Eget kapital uppjusterat med dold reserv i börsnoterade aktier.
2) Upptagna till försiktigt uppskattade marknadsvärden.
3) Hänsyn har ej tagits till föreslagen utdelning till aktieägare eller latent skatteskuld i aktieportföljerna.

Aktieförvaltning

De tio största aktieposterna 1986-12-31	Mkr	Andel av börsnoterade aktieportföljens börsvärden %	Andel av mottagna utdelningar %	Aktieposten i kronor per Providentiaaktie
STORA	1.276	18	16	44
ASEA	931	13	8	32
Saab-Scania	628	9	11	22
Astra	524	8	2	18
Atlas Copco	516	7	15	18
Swedish Match	395	6	7	14
SKF	390	6	9	13
Skandia	336	5	3	12
Papyrus	327	5	7	11
Alfa-Laval	278	4	7	10
	5.601	81	85	194
Övriga börsnoterade svenska bolag	1.289	19	15	45
	6.890	100	100	239
Övriga tillgångar och skulder, netto	–773			–27
	6.117			212

	Mkr	kr/aktie
AB THISBE	13	0,50
AB FIDUCIA	5	–
AB KÖLEN	38	1,50
AB EMISSIONSINSTITUTET	27	1

Värdepappershandel

	Mkr	kr/aktie
AB VECTURA	85	3
AB CATOR	–	–
AB PATRICIA	114	4
PROVIDENTIA, LTD., USA	84	3
INVESTOR-PROVIDENTIA (ASIA) LTD., HONG KONG	–	–

Finansverksamhet

	Mkr	kr/aktie
BOHUSBANKEN	135	4,50
ATLAS-COPCO FINANS AB	5	–
SAAB-ANA FINANS AB	12	0,50
SAAB-SCANIA FINANS AB	35	1
AB LM ERICSSON FINANS	3	–
AB FINANS VENDOR	400	14

Övrig verksamhet

	Mkr	kr/aktie
AB NAVIGARE Rederirörelse	40	1,50
AB NÄCKSTRÖM Fastighetsförvaltning	50	2
HAB MERCATOR Motköpsaffärer	3	–
STOCKHOLMS OPTIONSMARKNAD OM FONDKOMMISSION AB	65	2,50
ALEXANDER & ALEXANDER AB Försäkringsmäkleri	–	–
FASTIGHETS AB STOCKHOLM-SALTSJÖN	87	3

Förvaltnings AB Providentia

Konjunktur- och börsöversikt

Måttlig BNP–tillväxt

Den internationella konjunkturen kännetecknades av ytterligare ett år av tillväxt, om än måttlig. Denna period av internationell tillväxt kan bli den längsta under efterkrigstiden.

År 1986 var det en relativt samlad bild bland de stora industriländerna med tillväxttakter i ekonomin på mellan 2,0 och 2,5%. OECD-länderna visade tex en tillväxt på 2,4%. En remarkabel nedgång i den japanska tillväxttakten skedde under förra året. USAs BNP ökade med 2,5%, det fjärde året i följd som ekonomin visade en uppgång.

Sverige släpar efter i tillväxttakt jämfört med flertalet övriga industriländer inklusive de nordiska grannländerna, trots de svenska devalveringarna i början av 1980-talet. Under 1986 steg Sveriges BNP med 1,6%, vilket var 0,9 procentenheter mindre än USAs BNP och 0,8 enheter lägre än OECD-genomsnittet. Prognosen för 1987 visar på fortsatt svensk eftersläpning.

Fallande ränteläge

Utvecklingen under 1986 kännetecknades av fortsatt allmänt fallande ränteläge. Räntan på tioåriga statsobligationer i USA föll från 8,41% vid årets ingång till 6,43% vid dess utgång. Den för Sverige så viktiga handelsvägda korgräntan föll med ca 0,5 procentenheter under samma period.

Den svenska ränteutvecklingen följde den nedåtgående internationella trenden bortsett från en uppgång i slutet av året, som sannolikt var följden av en kombination av en försvagad bytesbalans och en försämrad kapitalbalans resulterande i att valutainflöden i början av året förbyttes till utflöden under de sista månaderna av 1986. De höjda räntorna var vidare ett resultat av varningar för en åtstramning i den privata konsumtionen samt farhågor för att löneavtalen för 1986 skulle behöva omförhandlas beroende på en uppgång i prisstegringstakten mot slutet av året. Under senare delen av året minskade räntegapet mellan den svenska räntan och den korgvägda räntan.

Den svenska räntenivån är fortfarande hög i jämförelse med utlandet, vilket bland annat sammanhänger med att den svenska pris- och kostnadsutvecklingen ligger över konkurrentländernas.

Fallande inflationstakt

Inflationstakten inom OECD-länderna har fortsatt att minska kraftigt. I USA steg prisnivån med endast 1,9%, medan Västtyskland redovisade fallande priser dvs deflation. Prognoserna för 1987 visar på en fortsatt lugn prisutveckling inom OECD-området.

Även om prisstegringarna i Sverige under loppet av 1986 stannade på 3,3% – de lägsta på många år – var de högre än hos våra viktigaste handelspartners. Mycket talar för att detta förhållande består också under 1987.

Fallande oljepriser

Den drastiska sänkningen av oljepriserna under framför allt våren 1986 bidrog starkt till att såväl de internationella räntorna som inflationen föll. Oljepriset sjönk till som lägst under USD 9 per fat (159 liter), vilket kan jämföras med toppnoteringen under 1985 på över USD 30. Priset stabiliserades mot slutet av 1986 på en bit över USD 15. OPECs ambition, som fastslogs i Genève i december 1986, är att bl a via produktionskvoter hålla priset på olja på ca USD18.

Fallande dollar

Nedgången i USA-dollarns värde, som inleddes i början av 1985, fortsatte under 1986. Jämfört med dollarns toppnotering i mars 1985 har en depreciering skett till D-marken med 57% och till yenen med 60% vid utgången av 1986. En ytterligare nedgång i början av 1987 har fört dollarn till en rekordlåg relation till dessa båda valutor. Kursen försvagades också mot den svenska kronan. Dollarkursen förändrades under året från 7,55 kronor till 6,85 kronor.

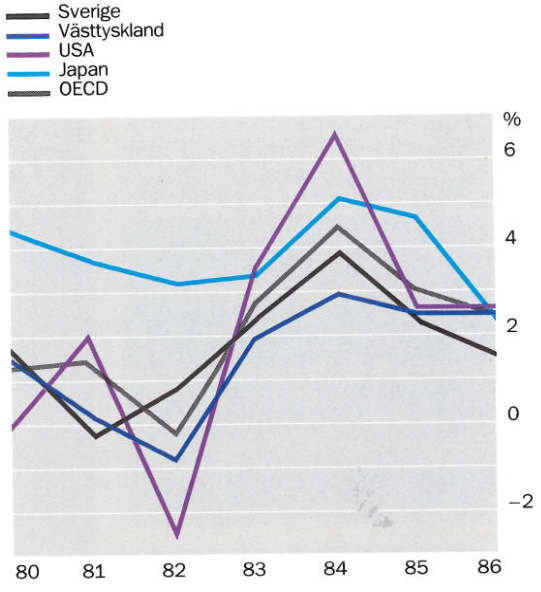
En förbättring av USAs handelsbalans, något som kunde skönjas i slutet av 1986, skulle dock kunna leda till en viss stabilisering av dollarkursen. Utvecklingen av den amerikanska utrikeshandeln är dessutom avgörande för om kongressen kommer att ta till protektionistiska åtgärder, vilket skulle hämma världshandelns utveckling.

Positivt valutaflöde och bättre bytesbalans

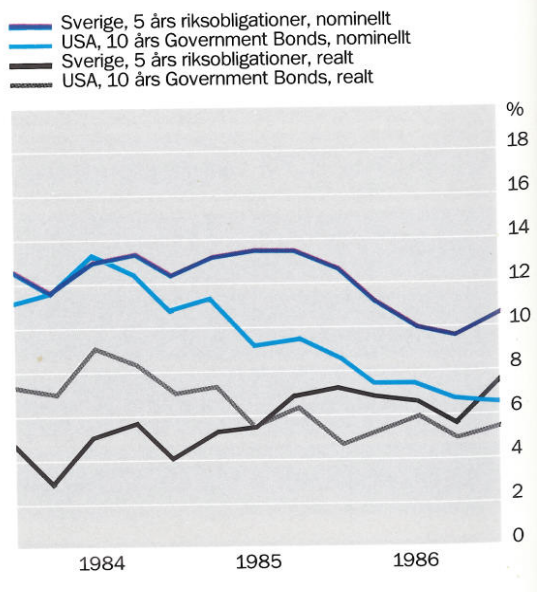
De fallande oljepriserna, den internationella räntenedgången och en sjunkande USA-dollar påverkade den svenska externbalansens utveckling positivt. Valutainflödet uppgick 1986 till 8,4 miljarder kronor. Inflödet var stort i början av året men sjönk i takt med minskande räntegap till omvärlden. Valutainflödet vändes mot årsslutet till ett utflöde, vilket bidrog till att höja den svenska räntenivån.

Överskottet i den svenska bytesbalansen blev 8 miljarder kronor, en förbättring med ca 18 miljarder kronor från 1985. Den övervägande delen av bytesbalansförbättringen kan tillskrivas kombinationen fallande oljepris och fallande dollar. En nedgång i oljepriset på USD 1 förbättrar den svenska bytesbalansen med ca 1 miljard kronor,

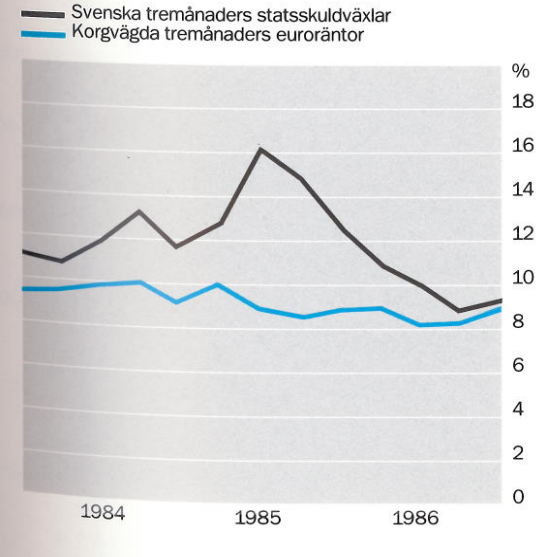
Bruttonationalproduktens utveckling 1980-86

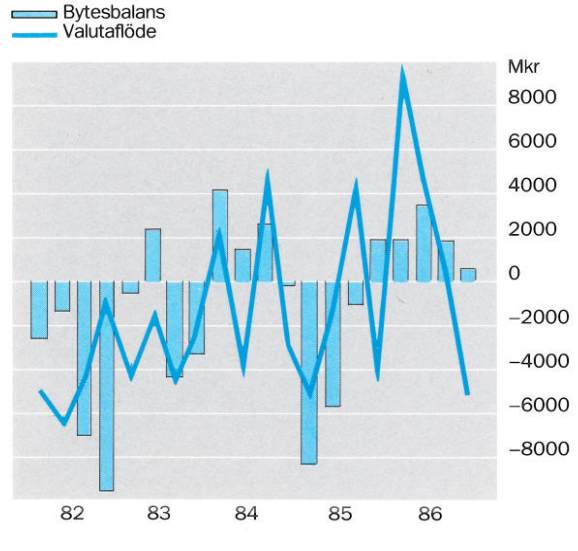
Ränteutvecklingen 1984-86 på statsobligationer i Sverige och USA

Ränteutvecklingen 1984-86 på statsskuldväxlar och korgvägd euroränta

Bytesbalans och valutaflöde 1982-86

medan 50 öres nedgång i dollarkursen påverkar bytesbalansen positivt med minst 2 miljarder kronor.

Positiv internationell börsutveckling

Den ekonomiska utvecklingen gav allmänt stigande kurser på världens aktiebörser med Madrid-börsen i topp. Stockholmsbörsen steg med 51%, vilket var klart över världsindex, som steg med 39,5% enligt analysinstitutet Capital International. Världsindex drogs ned av Oslo- och Köpenhamns-börserna.

New York-börsen var under året mycket stark trots en svagare utveckling än världsindex med en ökning i indexet S&P 500 från 211 till 242, motsvarande 14,6%. Den största tillväxten skedde i branschindexen för läkemedels- respektive kemibranschen och framför allt i de stora välkända bolagen, de s k "blue chips"-aktierna.

De stigande kurserna var troligen främst följden av lägre räntenivåer. I USA har ränteutvecklingen sedan lång tid starkt påverkat börsutvecklingen. Fallande räntor medför lägre avkastningskrav, vilket bl a via högre motiverade P/E-tal ger en uppgång av börskurserna.

Av diagrammet nedan framgår, hur New York-börsen utvecklats i förhållande till ränteutvecklingen av tioåriga statsobligationer.

Även stockholmsbörsen påverkas alltmer av kortsiktiga räntefluktuationer. Detta accentuerades i slutet av året, då kurserna vek som en följd av en uppjustering av obligationsräntorna. Förändringar i ränteläget har långsiktigt en inverkan på börsutvecklingen via förändringar i avkastningskravet, men frågan är om inte stockholmsbörsen påverkas i överdriven grad av de dagliga fluktuationerna i räntorna.

Stockholmsbörsen

Affärsvärldens generalindex steg med 51% och värdet på stockholmsbörsen ökade från 286 till 433 miljarder kronor. Fastighets- och byggbolag hade den bästa indexutvecklingen medan verkstäderna hade den sämsta.

Stockholmsbörsens P/E-tal ökade med 4 enheter till 16 och närmade sig det genomsnittliga internationella P/E-talet på 18. Visserligen är jämförelser av P/E-tal mellan olika marknader vanskliga, men mycket tyder på att marknaden ser vissa fundamentala faktorer i den svenska ekonomin, som motiverar ett relativt sett lägre P/E-tal i Sverige. Det höga kostnadsläget och den begränsade vinsttillväxten i de svenska företagen torde vara viktiga sådana faktorer. Det lägre P/E-talet kan också tyda på att stockholmsbörsen är undervärderad i en internationell jämförelse även om P/E-talen i Sverige traditionellt legat lägre jämfört med utländska marknader.

Direktavkastningen ligger i Sverige lågt jämfört med andra länder. Vid utgången av 1986 var den enligt Capital International endast 2,1% dvs 0,5 procentenheter lägre än genomsnittet och nästan på samma låga nivå som 1983-84, innan börsen vände.

De utländska placerarna spelar numera en viktig roll för kursutvecklingen på stockholmsbörsen. Den påverkades av utländska köp i positiv riktning i början av året. Många utländska placerare sålde dock aktier under hösten. Nettoköpen från utlandet blev 2.348 Mkr under året.

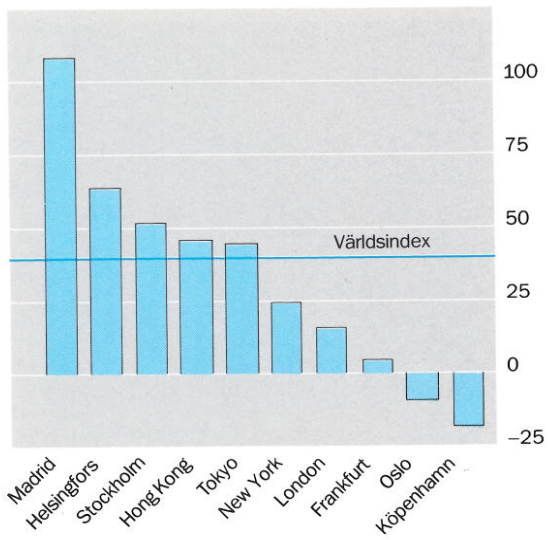
Förväntningar inför 1987

Den internationella utvecklingen mot sjunkande räntor har fortsatt. En ytterligare dollarnedgång, särskilt i januari, har lett till en begynnande internationell valutaoro och en uppskrivning av D-marken. Tecknen på en förbättrad handelsbalans i USA bör dock ha en lugnande effekt och leda till stabilisering av dollarn. Även räntorna borde kunna stanna på en låg nivå eller sänkas ytterligare, då någon överhettning av världsekonomin med kraftig BNP-tillväxt inte är att vänta. Prognoserna pekar på en tillväxt i USA i samma storleksordning som 1986, vilket också gäller för OECD. Förväntningarna på den svenska BNP-tillväxten ligger på mellan 2 och 2,5%.

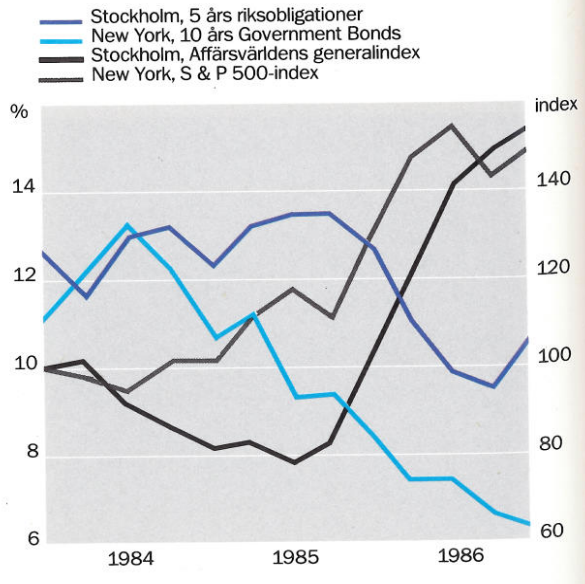
De gynnsamma prognoserna, som pekar på måttlig men stabil tillväxt, har lett till rekord på flera utländska börser i början av detta år. Det gäller i synnerhet New York- och Tokyo-börserna.

I Sverige har däremot räntorna stigit och börskurserna fallit. Under januari föll stockholmsbörsen med 11,8%. Viktiga orsaker utöver ränteutvecklingen är negativa valutaströmmar, hög kostnadsnivå och jämfört med omvärlden hög inflation. Starka utländska börser och en svag stockholmsbörs borde dock leda till ökat intresse från utländska placerares sida då stockholmsbörsens relativa värdering så småningom ånyo bör bli attraktiv för investerare. Detta, i kombination med ett nettoplaceringsbehov från svenska placerares sida, borde stabilisera börsutvecklingen under återstoden av 1987. Den senaste tidens indexuppgång visar också på en återhämtning och stabilisering.

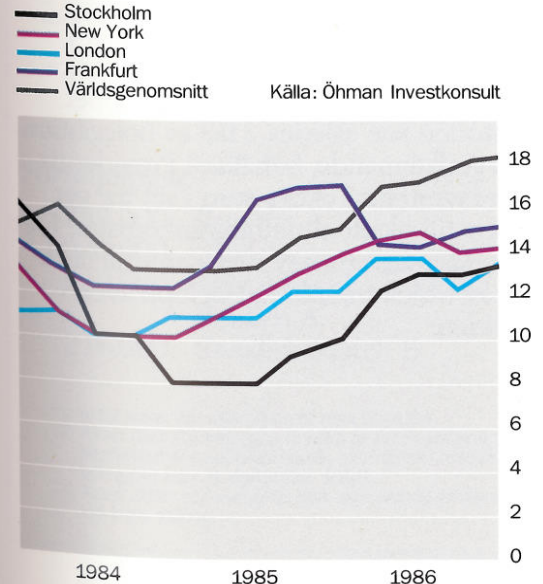
Världens aktiebörser 1986

Ränteutvecklingen jämförd med aktieindex i Stockholm och New York

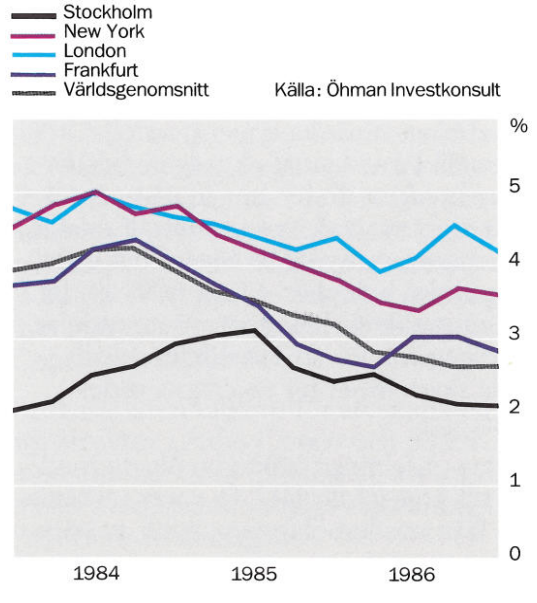

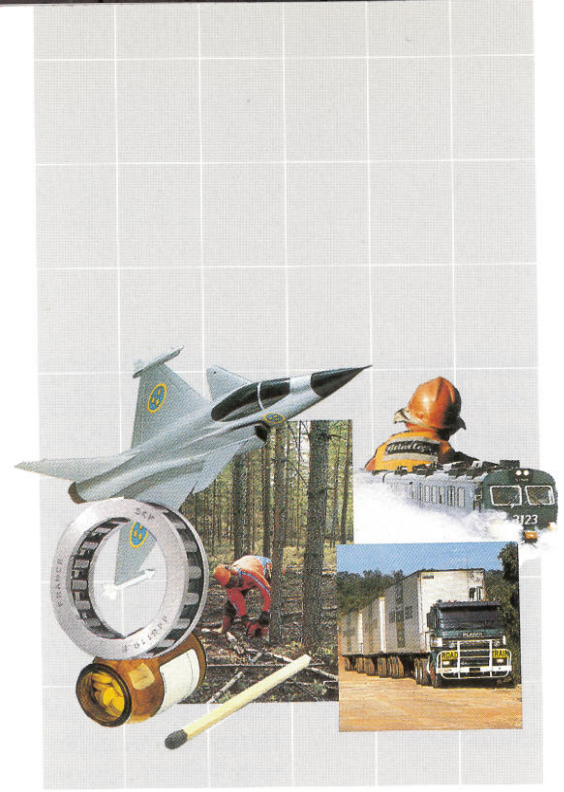
Det genomsnittliga P/E-talets[1] utveckling 1984-86 på olika börser.

1) P/E-talet (Price/Earning) uttrycker förhållandet mellan priset på en aktie och vinsten per aktie.

Den genomsnittliga direktavkastningens utveckling 1984-86 på olika börser.

Förvaltnings AB Providentia

Aktieförvaltning

Basen för verksamheten

Aktieförvaltningen svarar värdemässigt för den dominerande delen av Providentias tillgångar. Vid utgången av 1986 var värdet av moderbolagets börsportfölj 6.890 Mkr (4.299), vilket motsvarade 94% av Providentiagruppens substansvärde (samtliga tillgångars marknadsvärde med avdrag för skulder).

Utdelningskapacitet och utdelningspolicy

Providentias utdelningskapacitet sammanhänger främst med direktavkastningen på moderbolagets värdepappersportfölj. Utdelningen till Providentias aktieägare bestäms dels av bolagets under året mottagna utdelningar, dels av värdet på eventuellt erhållna inköpsrätter, som således ingår i det utdelningspliktiga beloppet. Minst 80% av det utdelningspliktiga beloppet måste utdelas till aktieägarna för att Providentia skall erhålla skattefrihet för mottagna utdelningar.

De rena utdelningsintäkterna ökade med 40% till 164,1 Mkr (117,4), varav utdelningarna från moderbolagets portfölj av börsnoterade aktier svarade för 145,6 Mkr (101,6), en ökning med 43%.

Till skillnad från föregående år erhölls inga inköpsrätter (f.å. 29,2 Mkr) varför Providentias utdelningsgrundande intäkter ökade med 12%.

Providentias styrelse föreslår 1987 års bolagsstämma en utdelning till aktieägarna om 4:50 kronor per aktie, en ökning med 50 öre eller 12,5%.

Den föreslagna utdelningen motsvarar ca 79% av det utdelningspliktiga beloppet. Återstoden kan således, i fall av bolagsstämmans godkännande, behållas i Providentia och reinvesteras i aktier som i sin tur ger upphov till ökade utdelningsinkomster. Det är Providentias strategi att vidareutdela ca 80% av utdelningspliktigt belopp även i framtiden.

Börsportföljens utveckling

Värdet av Providentias börsportfölj ökade från 4.299 Mkr till 6.890 Mkr. Justerat för köp och försäljningar ökade värdet med 51%, vilket motsvarar ökningen i Affärsvärldens generalindex. Providentiaaktiens effektivavkastning har därmed överstigit stockholmsbörsens med 7,5 procentenheter under den senaste femårsperioden.

Under året köpte Providentia aktier för sammanlagt 980 Mkr och nytecknade för 10 Mkr, medan försäljningarna uppgick till 536 Mkr. Sålunda nettoinvesterades 454 Mkr. Börsnoterade aktier svarade för 895 Mkr av totala köp och för 535 Mkr av försäljningarna samt för nyteckningen.

De värdemässigt största aktieköpen avsåg ASEA, Atlas Copco och STORA. Försäljningar gjordes främst av aktier i Papyrus och Skandia. Motiven till portföljförändringarna har främst varit att utnyttja gynnsamma kurslägen, att stärka ägarpositionen och att omfördela i börsportföljens branschfördelning. Köpen av Atlas Copco och STORA var ett led i den utförsäljning av aktier i dessa bolag som Patricia genomförde.

Under hösten 1986 lämnade STORA ett uppköpserbjudande till aktieägarna i Papyrus, som Providentia har accepterat.

Efter årets utgång har Providentia förvärvat och därefter utnyttjat en option att förvärva ca 286.000 A-aktier och 121.000 B-aktier i Swedish Match, motsvarande 5% av aktiekapitalet och 19% av rösterna.

Större aktieaffärer under 1986[1]

Köp[2]

909.000	ASEA A
837.000	Atlas Copco
50.000	Electrolux A
45.000	Saab-Scania
250.000	STORA
23.000	Swedish Match A
25.000	Stockholm-Saltsjön

Nyteckning

115.000	Skandinaviska Enskilda Banken A

Fondemission och split[3]

599.000	ASEA A
277.000	Astra
2.840.000	Skandia
430.000	Skandia International
453.000	Stockholms Optionsmarknad OM Fondkommission

Försäljningar[2]

289.000	Papyrus A
1.040.000	Skandia
530.000	Skandinaviska Enskilda Banken A
216.000	Swedish Match B

1) Antal aktier har utjämnats till hela tusental.
2) Avser nettoförändringar. Antalet aktier är justerat för att få jämförbarhet med utestående aktiestock i respektive bolag per den 31 december 1986.
3) Avser aktier som erhållits från existerande aktieinnehav vid årets ingång.

Patriciaaffärens fortsättning

AB Patricia ägs till lika delar av Providentia och Investor.

Under 1986 såldes från Patricia 4,5 miljoner aktier i Atlas Copco och 4,8 miljoner aktier i STORA. Dessa utförsäljningar möjliggjordes av att Patricia tidigt köpt upp motsvarande antal optioner till förmånliga priser.

Försäljningarna inbringade ca 2,5 miljarder kronor varefter Patricia återköpte nominellt 2,1 miljarder kronor av Providentias och Investors obligationslån. Providentia har därefter från Patricia förvärvat nominellt 1.056 Mkr av sitt obligationslån, varför Providentias utestående lån nu reducerats till 384 Mkr. Härigenom har Providentias räntekostnader för obligationslånet kraftigt reducerats. Återstående räntekostnader täcks till övervägande del av utdelningen från Patricias kvarvarande aktier i Atlas Copco och STORA.

Patriciaaffären tillkom för att skapa en god ägarstruktur i Atlas Copco och STORA men den har även bidragit till att uppfylla målet med högsta möjliga avkastning till Providentias aktieägare.

Övrig förvaltningsverksamhet

Förutom i moderbolaget bedrivs aktieförvaltning i det helägda dotterbolaget AB Kölen samt i de närstående förvaltningsbolagen AB Thisbe och AB Emissionsinstitutet.

AB Kölen

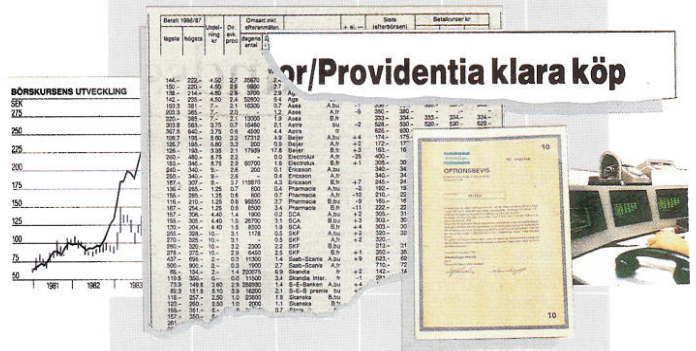
Värdepappersportföljen består främst av 129.000 aktier i STORA med ett marknadsvärde på ca 41,9 Mkr, jämfört med ett bokfört värde på 3,7 Mkr. Det egna kapitalet uppgår till 3,7 Mkr varav aktiekapital 2,0 Mkr. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt var 0,8 Mkr (0,5).

Thisbegruppen

AB Thisbe, som ägs till lika delar av Providentia och Investor, är moderbolag i en företagsgrupp bestående av AB Finans Vendor, AB Patricia och AB Emissionsinstitutet.

Thisbes börsportfölj som vid årsskiftet hade ett marknadsvärde på 65 Mkr, har som största innehav 16% av aktiekapitalet i Eldon. En aktiepost motsvarande 12% av aktiekapitalet i Infina såldes under året. Moderbolagets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 12,5 Mkr (5,9).

AB Emissionsinstitutets aktieportfölj bestod vid årsskiftet av ca 87.000 aktier i Papyrus med ett marknadsvärde på 50 Mkr. Bolagets aktiekapital är 4,0 Mkr och resultatet uppgick till 1,1 Mkr (0,7).

Förvaltnings AB Providentia

Värdepappershandel

Providentiagruppens värdepappershandel, dvs framför allt kortsiktig handel med svenska och utländska värdepapper, sker i dotterbolaget AB Vectura, i det tillsammans med Investor ägda AB Patricia, i det amerikanska bolaget Providentia, Ltd., dotterbolag till AB Fiducia samt i det i Hong Kong nystartade Investor-Providentia (Asia) Ltd. AB Cator, som till lika delar ägs av Vectura och Investors dotterbolag Duba, är aktivt i handeln med optioner.

Samtliga bolag är rörelsedrivande bolag, vilket innebär att realiserade kursvinster, mottagna utdelningar och ränteintäkter behandlas som rörelsevinster och beskattas i sin helhet efter avdrag för eventuella kursförluster, räntekostnader och skattemässigt tillåtna nedskrivningar på värdepappersinnehaven.

Den svenska riskkapitalmarknaden har under de senaste åren tillförts en rad nya instrument, de flesta avsedda att fylla en riskfördelande funktion, som är viktig för en effektiv och fungerande marknad. Providentia deltog därför i startandet av Stockholms Optionsmarknad OM Fondkommission AB 1984. Providentia är även positivt till en effektivisering av penningmarknaden, som delvis har skett i och med introduktionen av ränteoptioner och ränteterminer.

AB Vectura

Vecturas börsportfölj hade vid årsskiftet ett marknadsvärde på 87 Mkr (11). Det egna kapitalet uppgick vid utgången av 1986 till 15 Mkr, varav aktiekapitalet utgjorde 5 Mkr.

De totala värdepappersköpen uppgick under året till 264 Mkr (418) medan försäljningarna utgjorde 200 Mkr (748). Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt var 11,5 Mkr (0,3). Taxeringsmyndigheten har ej godkänt Vecturas varulagernedskrivning för 1985 utan kräver att Vectura upplöser sin varulagerreserv med 12 Mkr. Vectura har överklagat taxeringsmyndighetens beslut.

Vecturas verksamhet omfattar, förutom kortsiktig aktiehandel, även riskkapitalförsörjning av projekt som bedöms ha förutsättningar att nå en god lönsamhet och även kunna leda till en breddning av aktieägandet genom marknadsnotering.

Under året förvärvade Vectura 21,5% av aktiekapitalet i Skandigen Reference Systems AB, under namnändring till InfoCard Nordiska AB. Företaget har förvärvat en skandinavisk licens för en ny minneskortteknik från ett amerikanskt företag och arbetar nu för att introducera detta kort på de nordiska marknaderna.

Scanditronix och Therados utvecklas enligt förväntningarna. Bolagen arbetar främst inom produktområdena apparatur och mätinstrument för medicinsk forskning, tumörteknologi och strålbehandling. Scanditronix förvärvade under året Vecturas aktier i Therados, varefter Therados är ett helägt dotterbolag till Scanditronix.

Det 1984 nybildade bolaget SwedeChrome påbörjade sin produktion av metallegeringen ferrokrom under 1986. Tillverkningsprocessen är baserad på SKFs plasmateknologi.

Vecturas långsiktiga innehav av 105.000 A-aktier i AB Ångpanneföreningen, motsvarande ca 10% av aktiekapitalet och 15% av rösterna, har haft en god utveckling och var vid årsskiftet värt ca 24 Mkr. På 28.500 av dessa aktier är optioner utfärdade till ledande befattningshavare i bolaget. Ångpanneföreningens huvudsakliga verksamhet består av tekniskt konsultarbete, främst på energi- och elteknikområdena. Bolaget börsintroducerades under 1986.

AB Fiducia

Fiducia är moderbolag till Providentia, Ltd. i USA, som huvudsakligen bedriver handel med amerikanska värdepapper. Värdet av Providentia, Ltd.s portfölj var vid utgången av året oförändrat USD 12,5 miljoner. Resultatet före skatt var USD 1,4 miljoner (USD 0,4). Providentia, Ltd.s egna kapital uppgick till USD 10,3 miljoner, varav aktiekapitalet utgör USD 0,1 miljoner.

Under 1986 startades, tillsammans med Investorgruppen, ett till 50% ägt bolag i Hong Kong – Investor-Providentia (Asia) Ltd. – vars verksamhet omfattar kortfristig aktiehandel på Hong Kong-börsen och corporate finance-aktiviteter, främst i samarbete med svenska företag verksamma i Sydostasien.

AB Cator

Cator, som ägs till 50% av Vectura, är ett rörelsedrivande bolag vars verksamhet främst består i handel med aktier och optioner. I takt med optionsmarknadens utveckling har handeln med optioner i Cator intensifierats. Bolaget visar för 1986 ett nollresultat.

AB Patricia

Patricias huvudsakliga tillgång är aktier motsvarande ca 13% av aktiekapitalet i Atlas Copco och ca 10% av aktiekapitalet i STORA. Dessa innehav är föremål för sk köpoptioner och aktierna är pansatta som säkerhet för optionsåtagandet. Under våren 1986 sålde Patricia 4,5 miljoner aktier i Atlas Copco och 4,8 miljoner aktier i STORA till ett värde av drygt 2,5 miljarder kronor. Försäljningarna kunde genomföras genom att Patricia köpt optioner i Atlas Copco och STORA när kurserna var låga. Som en följd av dessa affärer har Patricias skuldbörda kunnat reduceras högst avsevärt och räntekostnaderna för Patricialånet nästan helt elimineras. Exklusive innehaven i Atlas Copco och STORA har Patricia en betydande kortsiktig aktieportfölj. Marknadsvärdet uppgick vid årsskiftet till 1.704 Mkr. Totalt köptes aktier för 4.950 Mkr och såldes för 6.446 Mkr. För 1986 visar Patricia ett nollresultat.

Förvaltnings AB Providentia

Finansverksamhet

Syftet med Providentias engagemang inom finansieringsområdet är att tillhandahålla attraktiva finansieringslösningar för industrin.

Finansverksamheten bedrivs huvudsakligen i den tillsammans med Investor till 91% ägda Bohusbanken samt i det 50% ägda Finans Vendor. Därutöver är Providentia delägare i ett antal mindre finansbolag ägda tillsammans med Atlas Copco, Ericsson och Saab-Scania.

Under året har två större förändringar skett inom detta verksamhetsområde, då Providentia dels gick in som delägare i AB LM Ericsson Finans, dels försålde sina aktier i Atlas Copco Leasing AB, som blev ett helägt dotterbolag till Atlas Copco.

Bohusbanken

Bohusbanken, med huvudkontor i Göteborg, bedriver fullständig affärsbanksverksamhet, huvudsakligen inriktad på mindre och medelstora företag samt privatpersoner. Vidare är banken komplementbank till vissa större industriföretag.

Under 1986 utbyggdes fondrörelsen genom bl a etablering i Stockholm samt plats på Stockholms Fondbörs.

Beräknat enligt dagsmedelsaldon ökade bankens inlåning 1986 med 27% till 341 Mkr, medan utlåningen ökade med 16% till 426 Mkr. Balansomslutningen uppgick vid årsskiftet 1986/87 till 1.929 Mkr och medelomslutningen under året var 1.140 Mkr.

Bohusbanken är sedan flera år en av de mest lönsamma bankerna i Sverige. Rörelseresultatet uppgick till 37,2 Mkr (24,0) och utgjorde i procent av genomsnittlig balansomslutning 3,3% (3,2). Avkastningen på eget kapital efter skatt uppgick till 27,5% (20,0).

Genom främst satsningen på fondverksamheten samt etableringen i Stockholm ökade medelantalet anställda med 10 till 38 personer.

AB Finans Vendor

Finans Vendorgruppen är ett av Sveriges ledande finansbolag. Balansomslutningen vid årets slut var 4.909 Mkr (4.915). Det riskbärande kapitalet utgjorde 438 Mkr (448), varav aktiekapitalet var 100 Mkr. Den totala utlåningen inklusive bokfört värde av leasingobjekt uppgick till 4.454 Mkr (4.407). Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt var 129 Mkr (121).

Finansrörelsen

Finansrörelsens affärsidé är att i nära samverkan med kundföretag skapa och vidareutveckla nya finansieringsformer för industri och handel. Sålunda erbjuds ett brett sortiment av finansiella tjänster med speciell inriktning på säljstödjande kreditgivning och finansiering av investeringar.

Finansrörelsen bedrivs i moderbolaget, i dotterbolaget AB Bokredit samt i de delägda bolagen Asea Rental AB, Saab-Scania Rental AB, Incentive Rental AB, AB LM Ericsson Finans och FR Fastighetsrenting AB.

Bokredit är ett bostadsfinansieringsinstitut, vilket lämnar långfristig finansiering av villor, bostadsrätter och fritidshus. Bolaget ägs till 66% av Finans Vendor och till 34% av Försäkrings AB Skandia. Utlåningen steg under året från 273 Mkr till 354 Mkr, och rörelseresultatet efter avskrivningar blev 10 Mkr (7).

Asea Rental, Saab-Scania Rental och *Incentive Rental* kombinerar Finans Vendors finansieringskunnande med industriföretagens produktförsäljning. Bolagens sammanlagda utlåningsvolym inklusive leasingkontrakt uppgick vid årsskiftet till 519 Mkr (438).

FR Fastighetsrenting AB hade under 1986 en stark utveckling och ökade volymen av omsättningsfastigheter från 100 Mkr till 1.064 Mkr.

Rikskuponger AB

Verksamheten i Rikskuponger har utvecklats positivt. Marknaden för lunchkuponger fortsätter att expandera, och Rikskupongers starka marknadsposition har bibehållits. Under 1986 övertogs Sam-Admi Restaurantcheck AB. Försäljningen ökade med 31% till 1.766 Mkr. Resultatet var tillfredsställande.

Under 1986 såldes Finans Vendors 25-procentiga andel i Capella AB.

Atlas Copco Finans AB

Atlas Copco Finans finansierar Atlas Copco-gruppens kortfristiga kundfordringar i samband med gruppens försäljning av gruv- och entreprenadutrustningar, stationära och transportabla kompressorer samt av pneumatiska verktyg.

Refinansiering av detta finansieringsstöd sker genom placering av egna finansväxlar på den öppna marknaden. Resultatet 1986 uppgick till 2,9 Mkr (2,1) före bokslutsdispositioner och skatt. Balansomslutningen var vid utgången av året 275 Mkr, varav aktiekapitalet utgjorde 9,5 Mkr. Förutom verkställande direktören har bolaget ej haft några anställda.

AB LM Ericsson Finans

I Ericsson Finans, tidigare helägt av Ericssonkoncernen, skedde under året en ägarspridning till Ericssons huvudaktieägare. Sålunda inträdde Providentia, Investor samt Finans Vendor som gemensamma ägare till 12% av aktiekapitalet och 49,8% av rösterna och Industrivärden med lika stor ägarandel.

Finansbolagets huvuduppgift är att genom olika former av kundfinansiering ge ett aktivt stöd till Ericssonföretagen i deras produktförsäljning. Vidare skall finansbolaget bidra till Ericssonkoncernens försörjning av kapital för investeringsbehov, tex genom att via leasing finansiera större investeringar i datorer och testutrustningar. Ericsson Finans har dotterföretag i Danmark, Frankrike, Tyskland och Schweiz.

Ericsson Finans' resultat 1986 före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 19,6 Mkr (31,0). Balansomslutningen i bolaget uppgår till 731,2 Mkr (481,3), varav aktiekapitalet utgör 32,4 Mkr.

Saab-Ana Finans AB

Saab-Ana Finans medverkar genom kreditgivning till en ökad försäljning av produkter som marknadsförs av Saab-Ana, dvs främst Saab personbilar. Dessutom omfattar verksamheten egen uthyrning av Saab-och Lancia-bilar.

Utestående krediter, med leasing- och avbetalningskontrakt som säkerhet, samt egen leasing var vid årets utgång 225,0 Mkr (221,7). Refinansiering sker genom kortfristiga egna växlar eller reverser.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt var 6,2 Mkr (5,7). Balansomslutningen vid årets utgång uppgick till 243,0 Mkr (225,5). Aktiekapitalet är 20 Mkr. Bolaget har dessutom erhållit ett förlagslån från Saab-Ana på 20 Mkr. Medelantalet anställda under 1986 var åtta personer.

Saab-Scania Finans AB

Saab-Scania Finans har till uppgift att erbjuda finansiering för att stimulera försäljningen av Scanias lastbilar, bussar och släpfordon.

Utestående krediter minskade under året med 10% till 420 Mkr, bla till följd av Scania-återförsäljarnas bättre likviditet.

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 19,9 Mkr (19,1). Balansomslutningen var vid årets utgång 433,7 Mkr, varav aktiekapital 26 Mkr. Bolaget har nio personer anställda.

Förvaltnings AB Providentia

Övrig verksamhet

Providentia kan genom sitt engagemang i olika intressebolag utnyttja, på ett för respektive bolag givande sätt, den nära kontakten med såväl industrin som de finansiella marknaderna. Flera bolag i denna grupp har sedan länge väletablerade verksamheter, medan andra är i ett uppstartningsskede och bedöms kunna nå en god lönsamhet. För vissa företag i den senare gruppen kommer på sikt möjligheterna till en breddning av aktieägandet att tillvaratagas.

Alexander & Alexander AB

Alexander & Alexander AB bildades under 1986 då försäkringskonsult- och försäkringsmäklarverksamheten bröts ut från J Åkerman AB. Det nybildade bolaget ägs till en tredjedel vardera av Providentia/Investor, Skandia och Alexander & Alexander Inc., USA. Alexander & Alexander Inc. är en av världens största försäkringsmäklare och förvärvade 1985 den kanadensiska försäkringsmäklaren Reed Steenhouse Inc., som tidigare ägde 50% av J Åkerman AB.

Bedömningen är att försäkringsmäklarverksamhet kommer att bli en starkt expanderande bransch i Sverige, då avregleringar inom detta område är att vänta inom kort.

Resultatet efter finansnetto för 1986 uppgick till –0,1 Mkr. Balansomslutningen i bolaget uppgår till 1,6 Mkr, varav aktiekapitalet utgör 1,5 Mkr. Medelantalet anställda uppgick under året till två.

HAB Mercator

HAB Mercator bildades 1984 tillsammans med Investor och A Johnson & Co HAB, med målsättningen att utveckla ett specialistkunnande för barter, kompensations- och motköpsaffärer. Mercator erbjuder professionell service inom detta relativt komplexa område.

Organisationen förstärktes under 1986 då samtliga aktier i J Åkerman AB förvärvades. Detta företag är – efter det att försäkringsmäklarverksamheten överförts till Alexander & Alexander – bl a engagerat i politisk riskförsäkring, som är en viktig del i finansieringsuppläggningen vid export av svenska industriprodukter. Bolagets kunskaper om riskbedöming av olika länder tillför Mercator väsentlig kompetens. Mercator redovisar för 1986 ett resultat efter finansnetto på – 0,1 Mkr (–2,0). Balansomslutningen i bolaget uppgår till 10,7 Mkr, med ett aktiekapital på 10,0 Mkr. Medelantalet anställda i bolaget 1986 var sex.

AB Navigare

Navigare bedriver rederirörelse. Bland tillgångarna finns M/S Farland, en bulk carrier på 120.000 dwt, byggd 1974. Fartyget ägs av det helägda dotterbolaget N.W.L. Ltd. i Hong Kong. M/S Farland har sedan 1980 varit sysselsatt under ett fördelaktigt sjuårsavtal.

Navigare sålde i början av 1986 en tolvprocentig andel i vintankfartyget M/S Vindemia.
Resultatet för gruppen 1986 uppgick före bokslutsdispositioner och skatt till 3,5 Mkr (1,0).

AB Näckström

Fastighetsbolaget Näckströms huvudsakliga tillgång är fastigheten Arsenalsgatan 8C i Stockholm. I fastigheten är Providentias och Investors samt flera närstående bolags kontor belägna. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt var 0,0 Mkr (–0,3) efter att ha belastats med kostnader för omfattande renovering och ombyggnad.

Stockholms Optionsmarknad OM Fondkommission AB

Stockholms Optionsmarknad OM Fondkommission startades i slutet av 1984 under namnet Optionsmäklarna OM Fondkommission av Carnegie, Providentia, Investor, Skandinaviska Enskilda Banken och Olof Stenhammar (VD i OM). Namnändringen gjordes i slutet av 1986 i samband med en bred ägarspridning och notering på den inofficiella listan på börsen.

Bolaget är både en marknadsplats för en rad optionsinstrument och en clearingcentral för dessa. Optioner av olika slag är riskfördelande instrument som är mycket väsentliga för en väl fungerande riskkapitalmarknad. Som clearingcentral garanterar Stockholms Optionsmarknad fullgörandet av ingångna optionsavtal samtidigt som bolaget bevakar de säkerhetskrav som utarbetats tillsammans med Bankinspektionen.

En rad optionsinstrument har introducerats av OM på marknaden. Sålunda började handeln med standardiserade köpoptioner på sex olika aktier i juni 1985 och nådde mycket snabbt stora volymer. I början av 1986 inleddes handel i köpoptioner på ytterligare två bolags aktier.

I mars 1986 öppnades vidare handel i standardiserade såväl köp- som säljoptioner med statsobligationer som underliggande värdepapper, sk ränteoptioner. Ränteoptioner blev också snabbt ett mycket uppskattat instrument på marknaden.

Aktiefondsoptioner, OMX-optioner, introducerades i december 1986. Dessa optioner är vad man i dagligt tal kallar för indexoptioner.

I genomsnitt omsattes under fjärde kvartalet 1986 20.600 aktie- och ränteoptionskontrakt per dag, vilket visar den stora omfattningen optionsinstrumentet fått på den svenska riskkapitalmarknaden.

Under 1987 beräknas ytterligare instrument komma att introduceras, nämligen säljoptioner på aktier samt aktie- och indexterminer.

Bolagets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick 1986 till 149 Mkr (11). Bolaget hade vid utgången av 1986 45 anställda.

Fastighets AB Stockholm-Saltsjön

Verksamheten i Stockholm-Saltsjön omfattar fastighetsförvaltning, hotell- och restaurangrörelse, resebyrårörelse och bussrörelse.

Fastighetsförvaltningen, som bedrivs i moderbolaget, visar en positiv resultatutveckling. Hyresintäkterna ökade till 24 Mkr (20). Det finns goda möjligheter att ytterligare öka fastigheternas avkastning genom exploatering och förädling. Under året investerades ca 57 Mkr (15) i ombyggnad och reparation av fastighetsbeståndet. I januari 1986 förvärvades Gränges Mark AB som bl a innehar tomter för fritidsbebyggelse i Sverige.

Hotell- och restaurangrörelsen omfattar Grand Hotel i Stockholm, Grand Hotel i Saltsjöbaden och Grand Hotel Skansen i Båstad. Rörelsen omfattar 513 hotellrum och omsätter 167 Mkr (158). Grand Hotel i Stockholm har under året renoverats och byggts om, vilket negativt påverkat resultatet. Grand Hotel i Saltsjöbaden har trots störningar inom konferensbranschen visat positiv utveckling.

Resebyrårörelsen omfattar Trivselresor Resebureau AB och Flygresebyrån AB. Trivselresors verksamhet är koncentrerad till affärsresor och specialresor medan verksamheten i Flygresebyrån inriktas på service åt större företag. Den sammanlagda omsättningen uppgår till 294 Mkr (209). Resultatutvecklingen är positiv.

Bussrörelsen omsätter 33 Mkr och bedrivs med sammanlagt 30 turistbussar i Stockholm och Göteborg. Även under 1986 har denna verksamhet uppvisat ett gott resultat.

1986 års koncernresultat före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 17 Mkr (28).

Förvaltnings AB Providentia

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören får härmed lämna följande redovisning för Providentiagruppens verksamhet under 1986. Efterföljande resultat- och balansräkningar, finansieringsanalyser och noter utgör en integrerad del av förvaltningsberättelsen.

Providentiagruppen

Resultatet efter ränteintäkter och räntekostnader men före realisationsvinster i aktieförvaltningen, bokslutsdispositioner och skatt uppgick 1986 till 114 Mkr (57), varav 92 Mkr (31) från förvaltningsverksamheten och 22 Mkr (26) från värdepappershandeln. Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt var 373 Mkr (199) och årets nettovinst 393 Mkr (234).

Moderbolagets resultat

Moderbolagets utdelningsinkomster ökade under året med 40% till 164,1 Mkr (117,4). Till skillnad från 1985 erhölls inga inköpsrätter (f.å. 29,2 Mkr), varför Providentias utdelningsgrundande intäkter ökade med 12%. Resultatet efter finansiella poster var 98,8 Mkr (34,4). Realisationsvinster på sålda värdepapper uppgick till 259,4 Mkr (140,4), medan den bokföringsmässiga vinsten blev 285,5 Mkr (175,5). Moderbolagets nettovinst blev 384,3 Mkr (203,9).

Köp och försäljningar

Under 1986 har aktier köpts för sammanlagt 980 Mkr och nytecknats för 10 Mkr, medan försäljningarna har uppgått till 536 Mkr. Börsnoterade svenska aktier svarade för 895 Mkr av köpen, 535 Mkr av försäljningarna och för nyteckningen.

De största nettoförändringarna i aktieportföljen framgår av tabellen på sidan 15.

Likviditet

Vid årets slut uppgick moderbolagets likvida medel och kortfristiga fordringar till 138,2 Mkr (194,9), medan de kortfristiga skulderna uppgick till 986,2 Mkr (521,9).

Styrelse och personal

Providentia har ej haft några anställda utöver verkställande direktören. Mot ersättning har uppdragits åt AB Duba, ett dotterbolag till AB Investor, att utföra erforderliga administrativa tjänster.

	Moderbolaget	Providentiagruppen
I löner och ersättningar har till styrelsen och verkställande direktören utgått	2.496 tkr	5.871 tkr
varav tantiem	1.296 tkr	1.296 tkr
till övriga	—	911 tkr

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår, att till bolagsstämmans förfogande stående vinstmedel, nämligen

årets vinst	384.299.000
jämte från 1985 balanserad vinst	801.540.000
Summa kronor	1.185.839.000

disponeras på så sätt att

till aktieägarna utdelas kronor 4:50 per aktie eller totalt	129.600.000
till balanserade vinstmedel föres	1.056.239.000
Summa kronor	1.185.839.000

Stockholm i februari 1987

Peter Wallenberg

Peder Bonde — Lennart Dahlström — Sten Gustafsson — Curt Nicolin

Hans Stahle — Tom Wachtmeister — Hans Werthén — Per Lundberg
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning och koncernredovisning har avgivits den 12 mars 1987.

Karl A Ehlde
Auktoriserad revisor

Per H Gedda

Förvaltnings AB Providentia

Resultaträkning

tkr		1986		1985
Förvaltningsverksamhet				
Utdelningar på aktier				
Dotterbolag	7.481		3.646	
Övriga bolag	156.591	164.072	113.722	117.368
Värdet av erhållna inköpsrätter		–		29.234
		164.072		146.602
Förvaltningskostnader		–11.633		–9.159
Resultat före ränteintäkter och räntekostnader		**152.439**		**137.443**
Ränteintäkter och räntekostnader				
Ränteintäkter, dotterbolag	2.730		3.300	
Ränteintäkter, övriga	91.372		20.836	
Räntekostnader, dotterbolag	–33.550		–25.500	
Räntekostnader, övriga	–114.216	–53.664	–101.630	–102.994
Resultat efter ränteintäkter och räntekostnader		**98.775**		**34.449**
Realisationsvinster på sålda värdepapper		**259.419**		**140.392**
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		**358.194**		**174.841**
Bokslutsdispositioner				
Återvunnen nedskrivning på sålda värdepapper		26.105		35.097
Resultat före skatt		**384.299**		**209.938**
Inkomstskatt		–		–130
Vinstdelningsskatt		–		–5.913
Årets vinst		**384.299**		**203.895**

Bokslutskommentarer sid 34

Förvaltnings AB Providentia

Balansräkning

tkr		1986-12-31	1985-12-31
Tillgångar			
Omsättningstillgångar			
Kassa och bank		2.006	2
Fordringar på dotterbolag		40.539	39.239
Skattefordran		–	7.757
Övriga kortfristiga fordringar		95.697	147.882
		138.242	194.880
Anläggningstillgångar			
Aktier i dotterbolag	Not 1	4.800	4.800
Aktier i övriga bolag	Not 1	2.787.145	2.043.948
Långfristiga fordringar		532.670	1.501.052
		3.324.615	3.549.800
Summa tillgångar		**3.462.857**	**3.744.680**
Skulder och eget kapital			
Kortfristiga skulder			
Skuld till dotterbolag		51	359.051
Övriga kortfristiga skulder		986.100	162.852
		986.151	521.903
Långfristiga skulder			
Obligationslån	1.440.000		1.440.000
Avgår eget innehav	–1.056.447	383.553	– 1.440.000
Övriga långfristiga skulder		43.314	2.200
		426.867	1.442.200
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital (28.800.000 aktier à 25 kr)		720.000	720.000
Reservfond	Not 2	144.000	144.000
Fritt eget kapital			
Balanserade vinstmedel	Not 3	801.540	712.682
Årets vinst		384.299	203.895
		2.049.839	1.780.577
Summa skulder och eget kapital		**3.462.857**	**3.744.680**
Ställda panter: aktier med ett bokfört värde av		18.433	10.369
(härav för dotterbolag)		(18.433)	(10.369)
Ansvarsförbindelser	Not 4	15.018	19.186
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser		1.881	1.845

Bokslutskommentarer sid 34

Providentiagruppen

Resultaträkning

tkr		1986		1985
Förvaltningsverksamhet				
Utdelningar på aktier		157.366		114.264
Värdet av erhållna inköpsrätter		–		29.234
Ränteintäkter	94.122		24.139	
Räntekostnader	–147.766	–53.644	–127.130	–102.991
Förvaltningskostnader		–11.680		–9.204
		92.042		31.303
Värdepappershandel				
Rörelsens intäkter	290.811		846.436	
Rörelsens kostnader	–240.988	49.823	–779.343	67.093
Utdelningar på aktier		3.083		6.027
Ränteintäkter	87.997		60.223	
Räntekostnader	–103.013	–15.016	–92.178	–31.955
Administrationskostnader		–15.871		–15.101
		22.019		26.064
Resultat efter ränteintäkter och räntekostnader		**114.061**		**57.367**
Realisationsvinster på sålda värdepapper (förvaltningsverksamheten)		**259.419**		**141.329**
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		**373.480**		**198.696**
Bokslutsdispositioner				
Återvunnen nedskrivning på sålda värdepapper		26.105		35.097
Förändring i lagerreserv för aktier		–		20.784
Återföring från särskild investeringsfond		1.875		–
Avsättning till förnyelsefond		–		–2.110
Resultat före skatt		**401.460**		**252.467**
Inkomstskatt		–7.711		–12.389
Vinstdelningsskatt		–694		–5.913
Årets vinst		**393.055**		**234.165**

Bokslutskommentarer sid 34

Providentiagruppen

Balansräkning

tkr		1986-12-31		1985-12-31
Tillgångar				
Omsättningstillgångar				
Kassa och bank		2.016		401
Aktier och andelar	Not 1	192.241		129.266
Obligationer		17.263		25.652
Skattefordran		–		1.978
Övriga kortfristiga fordringar		850.497		642.656
		1.062.017		799.953
Spärrkonton i Riksbanken				
För särskild investeringsfond		1.600		3.475
För förnyelsefond		2.160		–
		3.760		3.475
Anläggningstillgångar				
Aktier	Not 1	2.811.872		2.048.427
Obligationer		40.549		40.549
Övriga fordringar		534.252		1.501.267
		3.386.673		3.590.243
Summa tillgångar		**4.452.450**		**4.393.671**
Skulder och eget kapital				
Kortfristiga skulder				
Checkräkning (beviljat belopp 511.000 tkr)		68.388		449.568
Skatteskuld		3.749		–
Övriga kortfristiga skulder		1.674.276		491.153
		1.746.413		940.721
Långfristiga skulder				
Obligationslån	1.440.000		1.440.000	
Avgår eget innehav	–1.056.447	383.553	–	1.440.000
Övriga långfristiga skulder		154.251		113.186
		537.804		1.553.186
Obeskattade reserver				
Lagerreserv för aktier		34.835		34.834
Särskild investeringsfond		1.600		3.475
Förnyelsefond		2.110		2.110
		38.545		40.419
Eget kapital				
Bundet eget kapital				
Aktiekapital		720.000		720.000
Bundna reserver	Not 2	166.738		169.310
Fritt eget kapital				
Fria reserver	Not 3	849.895		735.870
Årets vinst		393.055		234.165
		2.129.688		1.859.345
Summa skulder och eget kapital		**4.452.450**		**4.393.671**
Ställda panter: aktier med ett bokfört värde av		18.433		10.369
Ansvarsförbindelser	Not 4	17.418		21.024
Kapitalvärdet av pensionsförpliktelser		1.881		1.845

Bokslutskommentarer sid 34

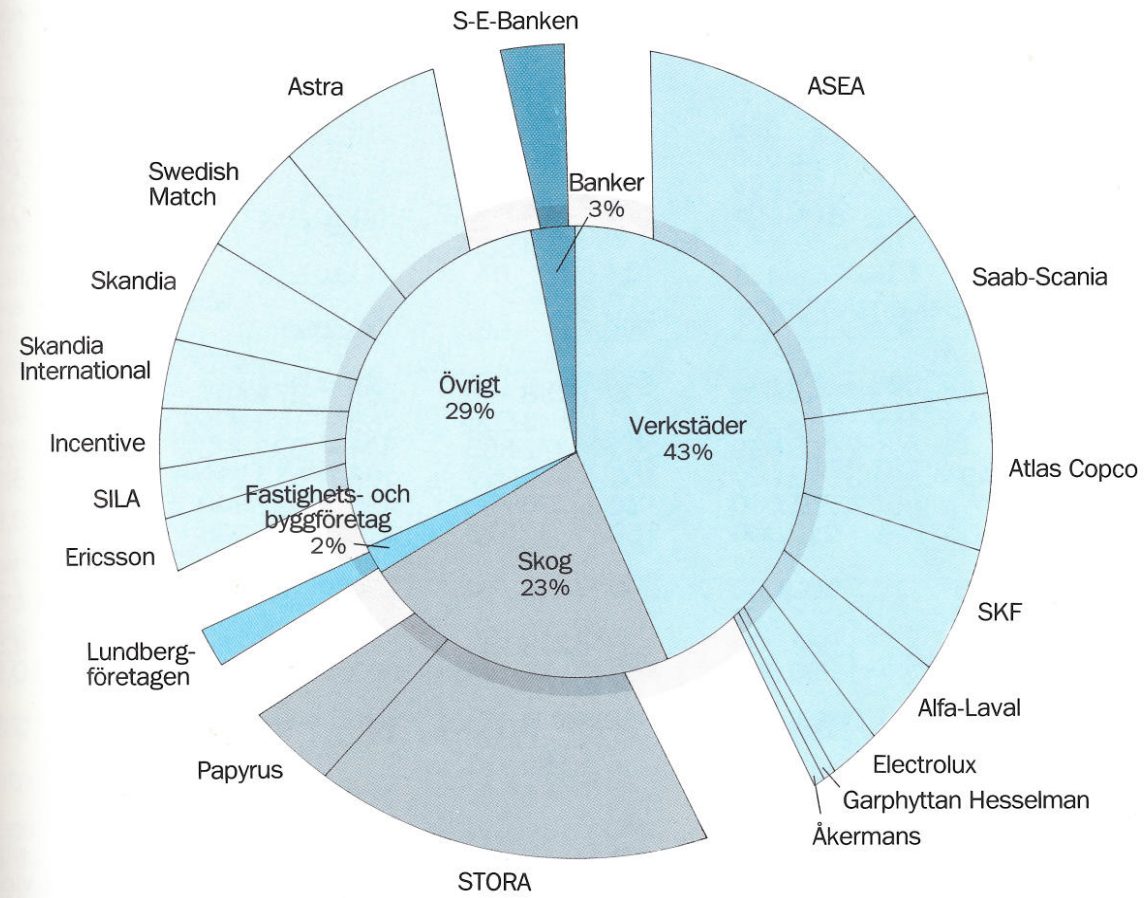
Finansieringsanalyser

	Förvaltnings AB Providentia		Providentiagruppen	
tkr	1986	1985	1986	1985
Tillförda medel				
Resultat före skatt	384.299	209.938	401.460	252.467
Dispositioner som påverkat detta resultat	–26.105	–35.097	–27.980	–53.771
Realisationsvinster på sålda värdepapper	–259.419	–140.392	–259.419	–141.329
Skatter	–	–6.043	–8.405	–18.302
Lämnad utdelning	–115.038	–100.800	–115.038	–100.800
Inköpsrätter	–	–29.234	–	–29.234
Omräkningsdifferenser i utländskt dotterbolag (noterna 2 och 3)	–	–	–7.674	–11.608
Internt tillförda medel	**–16.263**	**–101.628**	**–17.056**	**–102.577**
Försäljning av värdepapper (förvaltningsverksamheten)	536.443	373.933	538.300	374.870
Minskning av långfristiga fordringar	968.382	–	967.015	–
Summa tillförda medel	**1.488.562**	**272.305**	**1.488.259**	**272.293**
Använda medel				
Köp av värdepapper (förvaltningsverksamheten)	2.007.248	716.260	2.029.353	739.826
Ökning av långfristiga fordringar	–	67.164	–	67.164
Minskning av långfristiga skulder	2.200	2.200	2.249	2.255
Summa använda medel	**2.009.448**	**785.624**	**2.031.602**	**809.245**
Förändring av rörelsekapital	**–520.886**	**–513.319**	**–543.343**	**–536.952**
Specifikation av förändring av rörelsekapital				
Ökning (+)/minskning (–) av värdepapper (värdepappershandeln)	–	–	+54.586	–306.901
Ökning (+)/minskning (–) av kortfristiga fordringar	–58.642	–606.244	+206.148	–342.377
Ökning (–)/minskning (+) av kortfristiga skulder	–464.248	+100.413	–805.692	+119.478
Ökning (+)/minskning (–) av kassa och bank	+2.004	–7.488	+1.615	–7.152
	–520.886	**–513.319**	**–543.343**	**–536.952**

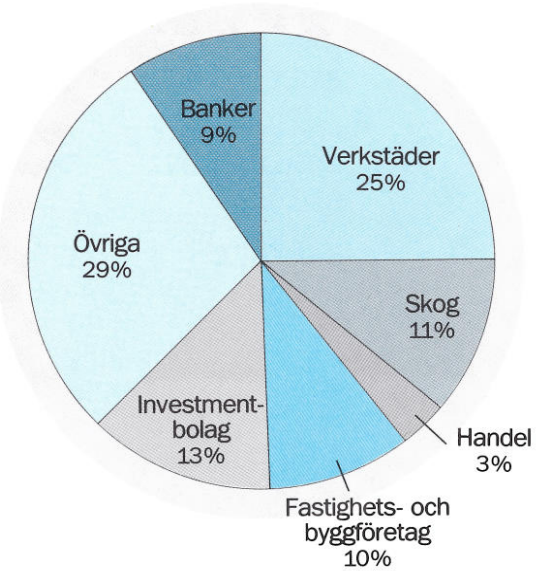
Förvaltnings AB Providentia

Börsportföljens profil

Providentia

Stockholmsbörsen

Förvaltnings AB Providentia

Aktier

	Antal*)	Bokfört värde per aktie kr**)	Bokfört värde totalt tkr	Börsvärde per 1986-12-31 per aktie kr	Börsvärde per 1986-12-31 totalt tkr	Andel av aktie-kapital i %	Andel av röst-värde i %
Dotterbolag							
AB Cutex	500	0	0			100,0	100,0
AB Fiducia	15.000	0	0			100,0	100,0
AB Kölen	25.000	0	0			100,0	100,0
AB Vectura	50.000	100	4.800			100,0	100,0
			4.800				
Börsnoterade svenska bolag							
Verkstadsindustri							
Alfa-Laval AB A bu	946.000	200	188.430	290	274.401	6,5	13,5
Alfa-Laval AB A fr	13.000	280	3.806	285	3.806		
ASEA AB A	2.706.000	180	472.803	344	930.876	4,5	5,3
Atlas Copco AB	3.073.000	150	445.317	168	516.239	13,1	13,1
AB Electrolux A fr	205.000	130	26.706	450	92.340	0,6	9,9
AB Electrolux B fr	212.000	150	32.578	311	66.088		
Garphyttan Hesselman AB	102.000	0	0	230	23.460	7,2	7,2
Saab-Scania AB stam A bu	1.086.000	220	238.163	578	627.708	4,5	4,5
AB SKF A bu	1.290.000	60	77.440	302	389.580	4,8	10,5
Åkermans Verkstad AB B	164.000	20	3.690	140	22.960	4,8	2,8
			1.488.933		2.947.458		
Skogsindustri							
AB Papyrus A bu	574.000	80	45.345	570	327.237	5,2	5,2
Stora Kopparbergs Bergslags AB bu	3.925.000	90	371.044	325	1.275.666	12,0	12,0
			416.389		1.602.903		
Fastighets- och byggföretag							
L E Lundberg-företagen AB B	1.100.000	50	55.000	126	138.600	2,4	0,6
			55.000		138.600		

*) Utjämnat till hela tusental
**) Utjämnat till hela tiotal

	Antal*)	Bokfört värde per aktie kr**)	Bokfört värde totalt tkr	Börsvärde per 1986-12-31 per aktie kr	Börsvärde per 1986-12-31 totalt tkr	Andel av aktie-kapital i %	Andel av röst-värde i %
Övrigt							
AB Astra bu	1.116.000	30	36.900	470	524.363	3,7	3,7
Ericsson, Telefon AB LM A	444.000	50	22.200	325	144.299	1,2	11,8
Incentive AB stam A	1.016.000	60	58.199	185	187.867	7,3	11,7
Försäkrings AB Skandia	2.510.000	40	105.719	134	336.365	4,2	4,2
Skandia International Holding AB A fr	860.000	80	67.927	274	235.596	2,7	2,7
Svensk Interkontinental Lufttrafik AB	314.000	120	37.879	480	150.665	8,9	8,9
Swedish Match AB A bu	186.000	220	40.787	525	97.697		
Swedish Match AB A fr	41.000	230	9.509	500	20.334	10,2	15,1
Swedish Match AB B fr	600.000	120	68.979	461	276.783		
			448.099		1.973.969		
Banker							
Skandinaviska Enskilda Banken A	1.835.000	30	58.175	124	227.499	1,4	1,4
			58.175		227.499		
Totalt svenska börsnoterade aktier			**2.466.596**		**6.890.429**		
Intressebolag							
Alexander & Alexander AB	3.000	100	250			16,7	23,8
Atlas Copco Finans AB	29.000	100	2.850			30,0	30,0
Bohusbanken	75.000	250	18.750			41,7	41,7
AB LM Ericsson Finans	8.000	390	2.909			4,2	24,9
Handels AB Mercator	5.000	600	2.998			25,0	25,0
AB Navigare	40.000	0	0			50,0	50,0
AB Näckström	1.000	12.200	12.200			50,0	50,0
Stockholms Options-marknad OM Fondkommission AB	455.000[1]	40	17.233			19,4	19,4
Saab-Ana Finans AB	60.000	0	0			30,0	30,0
Saab-Scania Finans AB	79.000	100	7.875			30,0	30,0
Fastighets AB Stockholm-Saltsjön	25.000	2.910	72.863			8,3	8,3
AB Thisbe	1.500.000	120	182.621			50,0	50,0
			320.549				
Totalt aktier			**2.787.145**				

*) Utjämnat till hela tusental
**) Utjämnat till hela tiotal

[1] Varav optioner har utfärdats för 265.000 aktier.

Bokslutskommentarer

Redovisningsprinciper

Providentiagruppens redovisning upprättas enligt förvärvsmetoden. Det utländska dotterbolagets årsredovisning har omräknats efter dagskurs-metoden, vilken ger en aktuell bild av gruppens ekonomiska ställning och resultat. Omräkningen av balansräkningen till svenska kronor har gjorts efter valutakursen på balansdagen medan resultaträkningen har omräknats efter den genomsnittliga valutakursen under verksamhetsåret. Nettovinsten har dock omräknats till balansdagens kurs för att överensstämmelse skall erhållas med balansräkningen. Skillnaden mellan nettovinsten beräknad till balansdagens kurs respektive till genomsnittskursen har redovisats bland rörelsens kostnader. I koncernredovisningen har räntor hänförliga till olika verksamhetsgrenar, förvaltningsverksamheten respektive värdepappershandeln, ej eliminerats. Justering har, för jämförelsens skull, gjorts för tidigare år.

Aktier i förvaltningsverksamheten (anläggningstillgångar) är bokförda till värden som väsentligt understiger marknadsvärdena. Vid försäljning redovisas som realisationsvinster skillnaden mellan försäljningsvärde och ursprunglig anskaffningskostnad och separat under bokslutsdispositioner redovisas återvunnen nedskrivning.

De rörelsedrivande dotterbolagens varulager redovisas till det lägsta av varulagrets totala anskaffningsvärde eller marknadsvärde medan gjorda avsättningar till lagerreserv för aktier redovisas under obeskattade reserver på skuldsidan. I resultaträkningen redovisas förändringen i lagerreserven under bokslutsdispositioner.

Not 1

Aktier (tkr)
Förvaltningsverksamheten (anläggningstillgångar)
Moderbolagets innehav

Aktier i dotterbolag: enligt specifikation sid. 32	Bokfört värde	4.800
Aktier i övriga bolag: enligt specifikation sid. 32–33	Bokfört värde	2.787.145

Dotterbolagens innehav specificeras icke i den tryckta årsredovisningen.

Not 2

Bundna reserver (tkr)	Moderbolaget	Providentiagruppen
Ingående balans 1986-01-01	144.000	169.310
Omräkningsdifferens i utländskt dotterbolag	–	–2.572
Utgående balans 1986-12-31	144.000	166.738

Not 3

Fria reserver (tkr)	Moderbolaget	Providentiagruppen
Ingående balans 1986-01-01	916.578	970.035
Utdelning	–115.200	–115.200
Återförd ej uttagen utdelning tom 1976	162	162
Omräkningsdifferens i utländskt dotterbolag	–	–5.102
Utgående balans 1986-12-31	801.540	849.895

Not 4

Förutom de inom linjen i balansräkningen upptagna ansvarsförbindelserna på i moderbolaget 15.018 tkr och i koncernen 17.418 tkr har Förvaltnings AB Providentia, liksom AB Investor, utfäst sig att tillföra AB Patricia 50% av de medel som kan komma att erfordras för att AB Patricia skall kunna fullgöra sina förpliktelser och för att bolaget skall kunna redovisa ett eget kapital som inte understiger det registrerade aktiekapitalet. Per 1986-12-31 uppgick garantin, baserad på aktuella börskurser, till 55 Mkr (332).

Revisionsberättelse

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1986. Granskningen har utförts enligt god revisionssed. Räkenskaperna har granskats av Hagström & Sillén AB.

Moderbolaget

Årsredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker,

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,
att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt
att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för år 1986.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker,

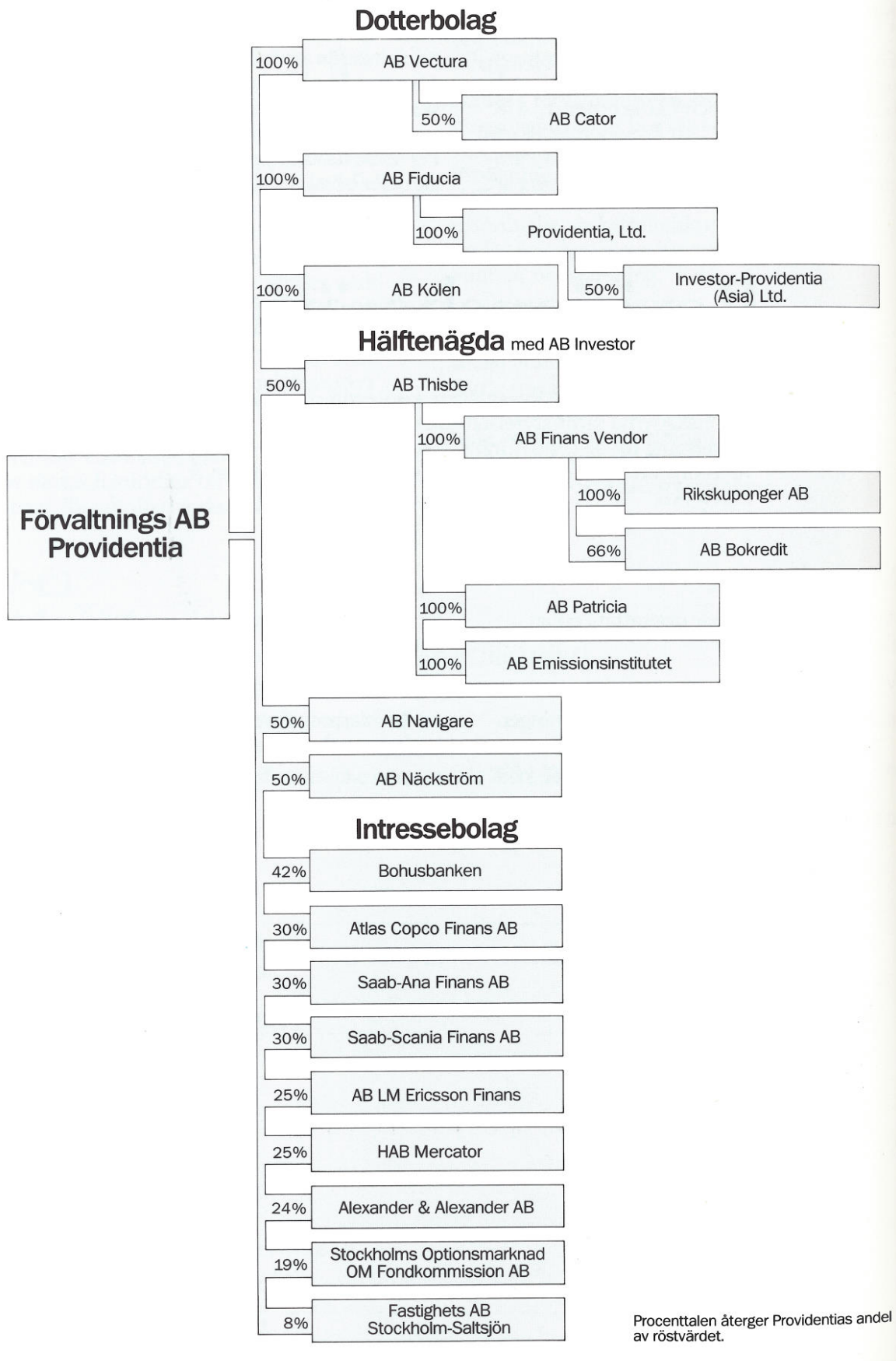
att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm den 12 mars 1987

Karl A Ehlde
Auktoriserad revisor

Per H Gedda

Providentiagruppens juridiska organisation

Procenttalen återger Providentias andel av röstvärdet.

Styrelse och VD i dotter- och intressebolag

Aktieförvaltning

AB Kölen
Peter Wallenberg (ordf)
Peder Bonde
Per Lundberg (VD)

AB Thisbe
Peter Wallenberg (ordf)
Peder Bonde
Claes Dahlbäck
Per Lundberg
Allan Scharp (VD)

AB Emissionsinstitutet
Peter Wallenberg (ordf)
Peder Bonde
Claes Dahlbäck
Per Lundberg (VD)

AB Fiducia
Peter Wallenberg (ordf)
Peder Bonde
Per Lundberg (VD)

Värdepappershandel

AB Vectura
Peter Wallenberg (ordf)
Peder Bonde
Per Lundberg (VD)

Providentia, Ltd.
Elbridge Gerry J:r (ordf)
Claes Dahlbäck
Erik Fris
George J W Goodman
Per Lundberg
P Henry Mueller
Don Nigro
Robert LeBuhn (VD)

AB Cator
Peder Bonde (ordf)
Per Lundberg
Claes Dahlbäck (VD)

AB Patricia
Peder Bonde (ordf)
Claes Dahlbäck
Per Lundberg (VD)

Finansverksamhet

Bohusbanken
Peder Bonde (ordf)
Theo W Brath
Nils Carlshamre
Nils Ekberg
Kjell A Holmquist
Per Lundberg
Lennart Lundquist
Anders Palm
Carl-Wilhelm Schumacher
Åke Gustavsson (VD)

AB Finans Vendor
Peder Bonde (ordf)
Hans Gezelius
Claes Dahlbäck
Gun Fritzner
Per Lundberg
Allan Scharp (VD)

Atlas Copco Finans AB
Hans Gezelius (ordf)
Bo Johansson
Per Lundberg
Tom Wachtmeister
Sven Bourdin (VD)

AB LM Ericsson Finans
Per Lundberg (ordf)
Stephan Almqvist
Lennart Grabe
Bengt Gustafson
Allan Scharp
Olof Wesström
Gösta Ståhlberg (VD)

Saab-Ana Finans AB
Hans Gezelius (ordf)
Claes Dahlbäck
Olov Ericsson
Jan-Erik Larsson
Bo Ogestadh (VD)

Saab-Scania Finans AB
Hans Gezelius (ordf)
Sven-Bertil Johansson
Emil Lund
Per Lundberg
Bertil Fagergren (VD)

Övrig verksamhet

Alexander & Alexander AB
Jonas Åkerman (ordf)
Peder Bonde
Malcolm Grint
Leif Victorin
Magnus Åkerman (VD)

HAB Mercator
Antonia Ax:son Johnson (ordf)
Peder Bonde
Göran Ennerfelt
Anders Scharp
Hans Stahle
Björn Svedin
Lars Söderberg (VD)

AB Navigare
Peter Wallenberg (ordf)
Peder Bonde
Hans-Gabriel Trolle-Wachtmeister
Claes Dahlbäck (VD)

AB Näckström
Yngve Sundell (ordf)
Claes Dahlbäck
Per Lundberg
Lars-Göran Gutberg (VD)

Stockholms Optionsmarknad OM Fondkommission AB
Hans Werthén (ordf)
Johan Björkman
Claes Dahlbäck
Lars-Erik Forsgårdh
Lennart Holmström
Olof Stenhammar (VD)

Fastighets AB Stockholm-Saltsjön
Peter Wallenberg (ordf)
Peder Bonde
Claes Dahlbäck
Louis de Geer
Ingvar Petersson
Hans Werthén
Carl-Olov Munkberg (VD)

Förvaltnings AB Providentia

Styrelse och revisorer

Ordinarie ledamöter

Peter Wallenberg, ordförande

Peder Bonde, vice ordförande

Lennart Dahlström

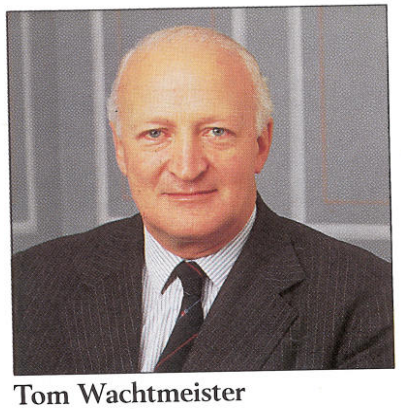
Sten Gustafsson

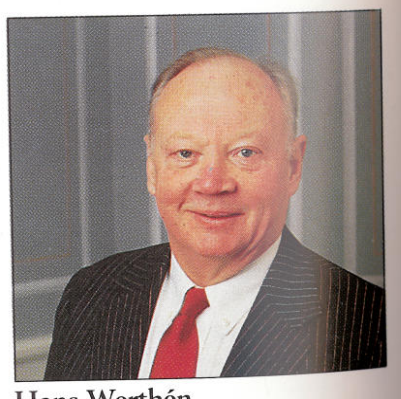
Curt Nicolin

Hans Stahle

Tom Wachtmeister

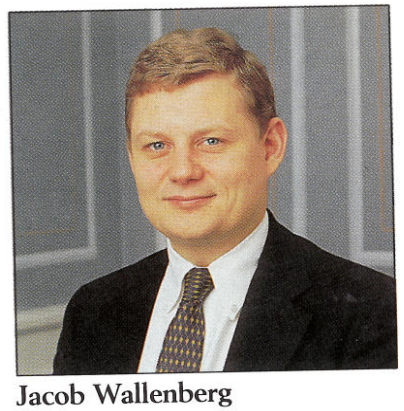

Hans Werthén

Suppleanter

Per Lundberg, verkställande direktör

Jacob Wallenberg

Styrelse

Ordinarie ledamöter

Peter Wallenberg, ordförande
(Ekon. dr h.c., Dr of Letters h.c.)

Invald 1969, född 1926.

Förste vice ordförande i Skandinaviska Enskilda Banken.
Ordförande i Atlas Copco AB, Fastighets AB Stockholm-Saltsjön, AB Investor, AB Papyrus, STORA, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse, Enskilda Securities Ltd. (London).
Vice ordförande i ASEA AB, AB Electrolux, Ericsson, AB SKF, Sveriges Industriförbund.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Incentive AB, Nobelstiftelsen, SAS, Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA).
Vice President i the International Chamber of Commerce (ICC, Paris) samt Chairman i dess Budget Commission och Finance Committee.
Innehar 150.000 aktier i Förvaltnings AB Providentia.

Peder Bonde, vice ordförande

Invald 1983, född 1923.

Ordförande i Bohusbanken, AB Finans Vendor, Salénia AB.
Vice ordförande i Alfa-Laval AB, Fastighets AB Stockholm-Saltsjön, Försäkrings AB Skandia, AB Investor, Skandia International Holding AB, STORA.
Övriga styrelseuppdrag i bl a AB Aerotransport, AB Astra, Hylte Bruks AB, Saab-Scania AB, Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA).
Innehar 2.300 aktier i Förvaltnings AB Providentia.

Lennart Dahlström

Invald 1982, född 1916.

Ordförande i AB Marabou.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Ericsson, AB Iggesunds Bruk, AB Investor.
Innehar 534 aktier i Förvaltnings AB Providentia.

Sten Gustafsson
(Ekon. dr h.c., Tekn. dr h.c.)

Invald 1983, född 1923.

Ordförande i Saab-Scania AB, AB Astra, Aktiv Placering AB, Du Pont Scandinavia AB, Incentive AB, Naturvetenskapliga Forskningsrådet.
Preses i Ingenjörsvetenskapsakademien.
Vice ordförande i Svenska Dagbladets AB.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Försäkrings AB Skandia, AB Investor, Skandinaviska Enskilda Banken, Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA), AB Vin- och Spritcentralen.
Innehar 2.000 aktier i Förvaltnings AB Providentia.

Curt Nicolin
(Tekn. dr h.c.)

Invald 1978, född 1921.

Ordförande i ASEA AB, ESAB AB, Fläkt AB, Internationella Handelskammarens Svenska Nationalkommitté, SAS (svensk ordförande), Swedish Match AB, Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA).
Övriga styrelseuppdrag i bl a Incentive AB, the International Chamber of Commerce (ICC, Paris), AB Investor, AB Linjeflyg, Skandinaviska Enskilda Banken, Sveriges Industriförbund, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse.
Innehar 5.720 aktier i Förvaltnings AB Providentia.

Hans Stahle
(Ekon. dr h.c.)

Invald 1981, född 1923.

Ordförande i Alfa-Laval AB, Robert Bosch AB, Studsvik Energiteknik AB, Sveriges Exportråd, Sveriges Verkstadsförening.
Vice ordförande i AB Åstra, SPP (andre v ordf), Stiftelsen Svenska Dagbladet, AB Ångpanneföreningen.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Esselte AB, Incentive AB, AB Investor, Skandinaviska Enskilda Banken, Svenska Arbetsgivareföreningen, Sveriges Industriförbund.

Tom Wachtmeister

Invald 1985, född 1931.

Ordförande i Skattebetalarnas Förening, Sveriges Allmänna Exportförening.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Atlas Copco AB, AB Export-Invest, Hasselfors AB, Saab-Scania AB, Skandinaviska Enskilda Banken.

Hans Werthén
(Tekn. dr h.c.)

Invald 1978, född 1919.

Ordförande i AB Electrolux, Ericsson, Gränges AB, Skandigen AB, Stockholms Optionsmarknad OM Fondkommission AB.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Fastighets AB Stockholm-Saltsjön, AB Investor, Sveriges Industriförbund.
Innehar 800 aktier i Förvaltnings AB Providentia.

Suppleanter

Per Lundberg, verkställande direktör

Invald 1983, född 1943.

Ordförande i LM Ericsson Finans AB.
Övriga styrelseuppdrag i bl a Alfa-Laval AB, Atlas Copco AB, Billerud AB, Bohusbanken, AB Finans Vendor, Garphyttan Hesselman AB, Instrument AB Scanditronix, Stora Timber, Tour & Andersson AB, SPP, AB Ångpanneföreningen.
Innehar 10.001 aktier i Förvaltnings AB Providentia.

Jacob Wallenberg

Invald 1985, född 1956.

Styrelseuppdrag i bl a Atlas Copco AB, Fastighets AB Stockholm-Saltsjön, AB Investor, STORA.

Revisorer

Ordinarie

Karl A Ehlde, auktoriserad revisor
Per H Gedda

Suppleanter

Sven Lekman, auktoriserad revisor
Ingemar Haegerstrand